

Przedpłata

na „Nasz Głos” wynosi:

w Krakowie: miesięcznie kor. 2.
Za odnośnienie do mieszkania do-
płaca się 40 halerzy miesięcznie.
Adres Administracji: Garbarska
1. 7.
Biuro filjalne: Szewska 18.

Numer pojedynczy 10 hal.
Numer z poprzednich dni: 20 hal.

Przedpłata

na „Nasz Głos” wynosi:

Na prowincji: miesięcznie koron
2-40. W państwie niemieckiem
kwartalnie: 10 koron. W innych
państwach kwartalnie: kor. 12—
Adres Redakcyi i Administracji:
Garbarska 7. Telefon Nr. 309.

Numer pojedynczy 10 hal. Nu-
mer na prowincji o 2 hal. drożej.

Dziennik narodowo-antysemicki, poświęcony polityce, literaturze i sztukom pięknym.

Redaktorowie kierujący: KAZIMIERZ EHRENBURG i Dr. WŁODZIMIERZ LEWICKI.

Redaktor odpowiedzialny i wydawca: WITOLD NOSKOWSKI.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje przedsiębiorca tego działu p. Karol Armatowicz, w biurze inseratowem „Naszego Głosu” przy ul. Szewskiej 1. 13, pod zarządem p. Ignacego Plesnara. Od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 halerzy. Nadesłane po 40 halerzy od wiersza za każdy raz. Śluby, nekrologi etc wiersz 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokołowski, pasarz Hausmanna, w Wiedniu Hassenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurt nad Menem, Berlinie Lipsku, Wrocławiu). — M. Opelik, R. Mosse, M. Dukes, H. Schalek, W Paryżu C. Adam rue de Varenne 38, Société Mutuelle de Publicité, A. Lorette directeur, rue Coumartin

Nr. 1.

Kraków, dnia 16. września 1901.

Rok I.

Bojko posłem ze Lwowa.

LWÓW, 15-go. Nie tylko ze wszystkich stron kraju, ale nawet z poza jego granic nadechodzą depeze entuzjastyczne z powodu zwycięstwa Jakóba Bojki.

Miedzy depeżami znajduje się także telegram artysty-malarza i poety Włodzimierza Tetmajera z okrzykiem „Niech żyje polski lud!” „Niech żyje Polska!” „Zdrowie Bojce!”

Dzienniki polskie w zaborze rosyjskim i pruskim żywo i z zapalem omawiają fakt wyboru Bojki we Lwowie, podnosząc, że był to protest przeciwko pominięciu przez komitet centralny wybitnego przedstawiciela ludu, który rwie się do pracy narodowej.

Dziwny to chłop — Jakób Bojko, chłopski literat, co częściej się pióra niż pługu ima, o polityce więcej niż o gospodarstwie myśli, wśród sąsiadów i ludu nie popularny, tem popularniejszy wśród młodzieży lwowskiej i lwowskich liberalnych mieszczan. Wojnę prowadzi z proboszczami i biskupem, na farmazona pozuje, choć katolik szczery i wierzący; szlachtę monituje, że nie dość ojczyznę kocha i że mało o wolności myśli. Fantazję ma mazurską, zamaszystą i zawadyacką; serce gorące, wybucha cę chwila płomieniem; głosu zdrowego rozsądku chętnie posłucha, ale daje się też porwać i pociągnąć lada komu i lada gdzie. Kiedy znieważono go w sejmie za to, że z rozgoryczonego serca posądził większość sejmową o nienawiść dla ludu i obojętność dla przyszłości kraju — nie było nikogo szlachetniej czującego ktoby się za nim nie ujął i ktoby z nim nie współczuł. Od tej chwili dla bardzo wielu Bojko stał się ideałem polskiego chłopca, wzorem chłopca-patrioty, jednego z tych, co to porwą kosy z boiska i naby ich kto chciał użyć....

Nieszczęściem Bojki jest jego otoczenie. Wzięto go na firmanta dla stronnictwa, które zaczęło robotę polityczną wśród ludu w duchu radykalnego doktrynerstwa, sprzecznego z naturalnem uczuciem polskiego chłopca. Pan Wysłouch objął komendę nad gręboszowskim wójtem i pilnuje go bacznie, aby mu się nie wymknął. Nieraz już zdrowy instynkt ostrzegał Bojkę, że atmosfera, w której go trzymają jest trochę duszna, a cele do których go używają, — jasne, o ile idzie o zburzenie, — zatracają wyrazistość, skoro tylko idzie o zbudowanie czegoś pozytywnego, w miejsce tego, co się chce burzyć. Każdą jednak nieśmiałą próbę wyrwania się Bojki z pod kontroli Wysłoucha umiano zawsze stłumić zrzeczenie i tylko jakieś niewyraźne chodziły słuchy, że Kuba gręboszowski coś krewi ludowcom. Zdawałoby się zatem, że staraniem wszystkich, którzy go żałują i wiedzą że wart lepszego losu, powinno być oderwanie go od ludu, coby pragnęli od-

dać polskiego chłopca pod żydowską i międzynarodową komendę.

Nie zrobiono niestety nic w tym kierunku i rzeczy zaszły aż tak daleko, że włościanie wyborcy odmówili nareszcie Bojce swego znufania, obdarzając mandatem jednego z tych księży, przeciwko którym Bojko, — nie wiemy o ile za namową, ale w każdym razie ku radości swego reżysera, — tak zaciętą prowadzi walkę. O ile komitet centralny przyczynił się do porażki Bojki a zwycięstwa księdza Wilczkiewicza, trudno ocenić — to jednak jest pewnem, że gdyby włościanie dąbrowskiego powiatu chcieli go mieć koniecznie swym posłem, żaden komitet centralny nie byłby na to poradził. Nie było zresztą żadnego powodu, dla czego Bojko nie miał być posłem; przeciwnie, nawet najskrajniejsi, byle rozsądni konserwatyści musieli uznać, że upadek Bojki mógł mieć skutki jedynie niekorzystne i to nie tylko dla ich polityki, ale i z ogólnego stanowiska. Nie długo trzeba było na to czekać, Pan. Wysłouch rzucił hasło: „Lwów niechaj wybiera Bojkę, niechaj wynagrodzi mu tę krzywdę, jaką mu wyrządzili stańczycy.” Hasło pochwycone z zapalem, odniosło tryumf: wójt gręboszowski został posłem miasta Lwowa.

Fakt jest piękny, świadczący o uczuciowości lwowskich wyborców, o ich miłości dla ludu, Fakt jest radosny, bo dzięki temu wyszedł Bojko, upadł jeden z najwstrętniejszych okazów galicyjskiego żydostwa i stolica kraju ma samych chrześcijańskich posłów. Fakt jest dodatni bo przywraca w sejmie krzesło i głos niewątpliwie najbardziej oświeconemu włościaninowi w kraju. Ale przez to, że to hasło rzucił właśnie p. Wysłouch, przez to, że „zastępy postępowej miłośnicy żydowskiej” posłuszne jego skinięciu „głowały energicznie za Bojką, co skwapliwie organ p. Wysłoucha podniósł, — to jest niepokojące bo to wskazuje, że we środe obywatele lwowscy mimochcąc, idąc za najszlachetniejszym popędem serca, zacieśnili węzeł „łączący dzielnego Kubę” z najniesympatyczniejszymi żywiołami destrukcyi społecznej. I to jest właśnie ciemna strona wyboru Bojki we Lwowie.

Dobrze więc, że cały kraj wyraża radość ze zwycięstwa Bojki, jako z narodowej manifestacyi. Niechże chłopski poseł wybrany w stolicy wie, że nietylko p. Wysłouch miłuje lud polski i że zatem nietylko do Wysłouchów lud ten winien mieć zaufanie.

Audax.

Czy żydzi mają prawo do mandatu?

Wybory tak dobrze, jak zakończone. Jeszcze tylko w Krakowie rozstrzygnie się walka między funduszami p. Jana Rottera a funduszami pana

Leona Horowitza; jeszcze wielka własność zgodnie, po sąsiedzku wyszły „do miasta” swoich reprezentantów i znów będzie cicho przez długich lat sześć. Tylko z wygasłych ognisk partyjnego zapalu będą się snuły ciężkie, szare dymy rozmyślań i deliberacyj powyborczych; tylko połączone chóry ludowców i liberałów wykonają bezkresną żałobną kantatę na temat „nadużyć wyborczych” a służbista prasa konserwatywna okadzi swoje stronnictwo tak wonnym dymem, że nawet samym fundatorom tych odwiecznych ceremonij zrobi się jakoś cicho i niewyraźnie.

Zanim jednak naczelni buchhalterzy, — w niektórych zaś smutnych wypadkach... likwidatorzy — stronnictw zestawia ogólny bilans wyborczy i zanim opinia publiczna ziewając, przynajmniej do wiadomości, odzywa się już teraz tu i owdzie głosy silnego niezadowolenia. Pewnym niepoprawnym gderaczom wydaje się, iż ta walka stronnictw, którą właśnie oglądali, była raczej mar-nem widowiskiem, teatralną parodią boju, aniżeli szczerą prawdą. Pełni gorczy, wspominają „dawne lepsze czasy”, z szyderstwem przebąkując coś o wojskach, które szły do bitwy pod zblakłymi sztandarami pustego frazesu, o ciasnocie widnokregu politycznego u wodzów i o braku wielkich hasel, któreby były zdolne zagrać serca wszystkich walecznych.

Takim utyskiwaniem wielce się musi dziwić każdy bezpartejalny słuchacz. Kto tylko ocenia równomiernie zalety naszych stronnictw politycznych, kto wierzy w dobre chęci partii konserwatywnej, w potęgę stronnictwa liberalnego i arytmetykę wyborczą „Czasu”, ten przyzna, że kiedy jak kiedy, ale przy ubiegłych wyborach szczytne hasła i wielkie idee sypały się jak z rozprutego worka. Tytaniczna myśl pojednania się secesji demokratycznej ze skoncentrowanymi w imię wspólnego zdobywania mandatów; genialny pomysł sojuszu z żydami, rzucony przez chrześcijańskich konserwatystów w myśl hasła: „Z żydem i przez żyda!” a podchwycony przez polskich liberalnych demokratów z dodatkiem „dla żyda”, wreszcie obowiązek oddania żydom jednego mandatu, do której to powinności tak gorąco poczuwają się zarówno liberałowi, jak konserwatyści! Czy to nie wielkie hasła i nie szczytne, prawdziwie narodowe idee?

Zwłaszcza to usilne wypychanie żydom jednego mandatu i natrętne wmawianie, że ten mandat im się rzeczywiście należy, zaliczone być musi między perły wielkich politycznych idei. Pomijamy już nawet fakt, iż cyfra żydów, jakimi się cieszy nasze miasto, urosła pod czarnodzijskim wpływem konserwatywnej arytmetyki wyborczej z 21-tysięcznej na 25; liczby nie grają w tym wypadku żadnej roli. Chodzi nam tylko o stwierdzenie, że partja konserwatywna, zapominając o swych naiwnych komplementach dla „polskich” żydów, przeciwstawiła ich Polakom właśnie na gruncie ściśle narodowym. Ani konserwatyści, hojni zawsze do ofiar z cudzej kieszeni, ani żydzi, kierując się odwiecznym przysłowiem o jednym co daje i drugim co bierze, nie wspominają bowiem wcale o potrzebie zastępowania w Sejmie wyznaniowych interesów żydostwa. Zresztą wszystkim wiadomo, że nietylko religja, lecz nawet zabobony żydowskie są u nas przedmiotem gorliwej opieki i skutecznej ochrony ze strony powołanych czynników, więc obrona ich przez ad hoc wybieranego posła byłaby czemś bezprzedmiotowem.

Z interesem narodowym i ekonomicznym żydów ma się rzecz nieco inaczej. Kraj jest widownią sporu narodowego i ekonomicznego między tymi „co skubią” i tymi „co się bronią”; poseł żydowski, do którego wyboru nawołują konserwatyści „skubanych”, ma „skubiącym”

służyć za rzecznika w Sejmie i strzedz, aby w tej pracy nikt żydom nie przeszkadzał. Liczne afisze wyborcze, naszpikowane od góry do dołu frazesami o „interesach” żydostwa i jego „prawach”, z wyraźnym zastrzeżeniem przed rzekomą obroną spraw wyznaniowych, są najlepszym potwierdzeniem faktu, że żydom chodzi tylko o interes ich narodowy i ekonomiczny. Interes ten musi być zatem czemś nietylko odrębnym od interesów ludności polskiej, lecz nawet wprost im przeciwnym, skoro tylko żydzi mogą go zrozumieć i bronić przeciw rzekomym chrześcijańskim zakusom. Ofiarując żydom osobny mandat sejmowy, uznali konserwatyści sami, iż mimo naiwnych deklamacji o „polskości” żydów, naród wybrany jest nam obcy nietylko wiarą i pochodzeniem, lecz nadto ma swoje odrębne i niezgodne z naszymi dążeniami cele i interesa.

Rekapitulując przeto wszystko co wyżej zostało powiedzianem, musi się w końcu stanąć przed nieubłaganym dylematem: albo żydzi krakowscy są Polakami, albo też nimi nie są. Jeżeli przynajmniej do narodowości polskiej, to posel polski będzie mógł skutecznie zastępować ich interesa, zgodne *eo ipso* z interesami reszty Polaków; jeżeli zaś są narodem odrębnym, obcym, jeżeli ich aspiracje narodowe i ekonomiczne stoją w sprzeczności z interesami reszty ludności, w takim razie my niemamy żadnego obowiązku dopomagać im do obrony i urzeczywistnienia tych aspiracji; przeciwnie, powinniśmy się im wszelkimi siłami sprzeciwiać i opierać.

Mamy nadzieję, że dziennik konserwatywny zechce przy najbliższej sposobności, n. p. przy wyborze posła do Rady państwa, zająć się zbadaaniem powyższego dylematu. Może wtedy uniknie sensacyjnych rewelacji o „obowiązках” wybierania żyda przez chrześcijan i przestanie nazywać „parszywy” lichwiarski dług — jakim jest dla konserwatystów przevorsowanie żyda-sousznika, „długiem honorowym” wszystkich wyborców krakowskich.

Pertinax.

Z POWODU „GIOCONDY”.

W ubiegłą sobotę był w teatrze wieczór uroczysty. Trzebaby bardzo ciasnej i ciemnej duszy, żeby we wspaniałej sztuce d'Annunzia nie dosłuchała się tajemnych, delikatnych jak nie pajęcza drgnień, głosów sumienia, szepczących jak szelest brzoźowego liścia, o bezwiednym jesiennym wieczorze, tęsknot za słońcem gdy już zaszło, pragnień zmroku, gdy jasno świeci i grzeje, — słowem wszystkiego z doli i niedoli ludzkiego serca.

Prawda, że słuchając sztuki Annunzia w naszym teatrze, trzeba raczej odgadywać i pojmo- wać tylko cudną harmonję słów i potęgę rytmiki, z jaką przemawia poeta; tłómaczenie, dokonane z przekładu niemieckiego, urąga nieraz nastrojowi

poematu. A jednak porywa nas i to co słyszymy w „kraj wiecznej tajemnicy ludzkich tęsknot”... Słaby muzyk gra pierwszą balladę Chopina — ale to zawsze „Jego ballada”. Temat stary, nadużywany, przerabiany, ukazywany na scenie we wszelkich formach: od tragedji do melodramatu, od wytwornej komedji do płaskiej operetki. Mężczyzna i dwie kobiety. Musi wybrać między niemi, bo kocha jedną tylko, sam przez obiedwie kochany.

Ten jeden moment z tragedji ludzkich dusz i sumień, zaklęty w słów przedziwny dźwięk, odkryty niekiedy jak rana krwawiąca, to znów oświetlony smętnym blaskiem wieczornego zimowego słońca — stanowi „Giocondę”.

Poeta tworzył w wielkiej szczerości, schodził do najgłębszych tajników duszy, dotykał drżącą dłońią pytań, na które nie masz odpowiedzi — a wszystkie stany swej duszy, odczuwania, niepokój, tak jak przychodziły i odchodziły w fantazji i sercu — przelewał w słowa, zdania, okresy, dialogi...

Widz, który najpierw patrzy i oczekuje, a nieco potem dopiero przeżywa i odczuwa to co widział, nie może nieraz nadążyć za subtelną myślą poety; uchodzą mu nastroje w szybkości i gubią się w powodzi pięknych słów. Dlatego „Gioconda” jest sztuką do czytania, nie do grania w teatrze.

Czytelnik bierze książkę wtedy, gdy jej pragnie, wtedy gdy czuje spokój w sobie i podatność do odbierania wrażeń z innych sfer, niż te, w które go zaklęło codzienne życie. Widz w teatrze po części musi słuchać sztuki, na którą przyszedł, słuchać nawet wtedy, gdy fantazja jego zleniwieje, lub stępi się wrażliwość. Jeżeli zaś każde słowo w sztuce ma swoją wartość i znaczenie — ażali nie to najważniejsze co postaci sztuki na scenie czynią, jeno to co mówią?...

„Gioconda” w czytaniu sprawia bez porównania silniejsze wrażenie, niż ze sceny. Ale gdy setki ludzi, którzy byli i którzy jeszcze niezawodnie pójdą na „Giocondę”, byłiby może nigdy nie poznali dzieła wielkiego poety w czytaniu — przeto dobrze, że z tą perłą wszechludzkiej twórczości zapoznała dyrekcja teatru krakowską publiczność.

Bohater „Giocondy” Lucio Stella, artysta, mistrz dla którego najwyższem prawem i jedynym tematem życia jest „czarodziejska twórcza piękność świata” — musiał zateśnić za pięknoscią nieznajomą, widzianą w blaskach, kararyjskich marmurów, w które „ona przelewała krew i życie”. Musiał wyrwać się „z pęt miłości i poświęcenia” Sylwji, która w swych uczuciach nie potrafiła mu dać piękna, zachwyty, skrzydeł, słońca i tego ciepła jakim wyłącznie żyje duch, co marzy, tworzy i tęskni...

Poszedł za przepiękną nieznajomą — włokąc jednak z sobą kajdany wyrzutów sumienia. Lu-

cio musi paść pod brzemieniem przeświadczenia, że samo piękno zewnętrznego świata i sama tylko miłość równie zmięcza i pustką owieją duszę — jak ją zmęczy i złamie sam tylko suchy i zimny obowiązek. Tragizm Giocondy jest hymnem na cześć harmonii uczuć i pragnień człowieka. Ona daje spokój, wiarę, nawet rezygnację, nawet zapomnienie.

Co do wykonania Giocondy — notuję przede wszystkim wielką (prawie niesceniczną), tyradę Lucia w akcie drugim, wypowiedzianą przez p. Mielewskiego. Artysta zdobył w tej chwili ten niezwykle moment sceniczny, gdy aktor przestaje być samym sobą a wchłania się cały w swoją postać. Gdy p. Mielewski zakończył długi opis podróży do Carrary, refrenowym szeplem — „tysiąc pociągów za mało” — widz mógł na chwilę uwierzyć, że ten właśnie na scenie stojący człowiek a nie inny wniknął wszystkimi nerwami w statutową piękność fatalistycznej nieznajomej — ten a nie inny znienawidził życie — „choć miał taką glorię nad sobą”, ten a nie inny przechodził słoneczną ekstazę wśród białych kararyjskich marmurów.

Pani Wysocka, może jeszcze niezupełnie skończenie, z widoczną treścią, za to z tem widoczniejszym talentem o szlachetnym zakroju — oddała rolę Giocondy.

Włodzimierz Lewicki.

Z wojny na dalekiem Południu.

Ostatni wolny dzień Pretorji.

W najświeższych dziennikach angielskich znajdujemy niezwykle zajmujący opis „zdobycia” stolicy Burów Pretorji przez Anglików. Naoczny świadek wejścia lorda Robertsa do Pretorji tak opisuje tę dziejową chwilę.

„Ożywiony ruch zapanował na ulicach Pretorji, skoro tylko rozeszła się wieść, że Anglicy zbliżają się do stolicy. Ostatni mężczyźni zdolni do noszenia broni, którzy przez stosunki i pokrewieństwa zdołali się uwolnić od pójścia przed front, musieli bezzwłocznie zastosoować się do surowego rozkazu naczelnego wodza Bothy, aby każdy pospieszył do swojej komendy.

Punktem środkowym ruchu był dworzec kolei. Prawie cała ludność miasta zgromadziła się dokoła dworca oczekując pociągów, mających iść do Middelburgu i Zoutpansberg. Pociągi były tak przepełnione Burami, spieszącymi przed front, że musiano wysyłać ekstradugi z tymi, którzy nie zdołali się pomieścić w zwykłych pociągach. Jedynie z wysiłkiem można było przebić się przez zbity tłum.

Już oddawna było publiczną tajemnicą, że siedziba rządu miała być przeniesiona do Lydenburga, skoroby Anglicy przekroczyli rzekę Vaal, ale jeszcze nie pewnego nie było. Prezydent Krü-

Przez mętne fale.

ROMANS

przez

JERZEGO OHNETA.

CZĘŚĆ PIERWSZA.

I.

Przy otwartem oknie, obstawionem doniczkami z lewkonią, pani Dartigues pracowała. W ręcznych palcach marszczyła materiał wytwornej sukni, z pewnością nie dla siebie robionej.

Podnosiła od czasu do czasu oczy od roboty, która ją absorbowowała, i spoglądała na sześciolatego chłopczyka, który siedząc na ziemi, ze spokojnym zapalem niszczył drewnianego pajaca.

Pokój, w którym znajdowała się pani Dartigues z dzieckiem, był skromną jadalnią na piątym piętrze ponurego domu w dzielnicy Condorcet. Staranna schludność pokrywała ślady nędzy. Kilka skromnych mebli, stół kulawy, kredens kuchenny, na którym stały talerze ze śladami niewymyślnego posiłku, wszystko to świadczyło o trudnościach życia mieszkańców tej izby, o niedostatkach ukrywanych przez dumę, a może i przez przeczność.

Nagle pukanie do drzwi przerwało pracę młodej matce. Nie podnosząc się, zawołała:

— Proszę wejść!

Drzwi otworzyły się i w półcieniu korytarza ukazał się niebieski mundur woźnego Banku. Chłopczyk porzucił pajaca, zerwał się na nogi i bardzo zainteresowany widokiem portfelu, w którym woźny pospiesznie przerzucał papiery, posunął się naprzód z zaciekawieniem.

— Czy tu mieszka pan Jan Dartigues?

— Tak, panie.

— Oto weksel z jego podpisem, przedstawio-

ny przez Durochera... dziś płatny... czy pani ma przygotowane pieniądze? Weksel na sto franków...

Młodej kobiecie wystąpiły na twarz pasowe rumieńce. Położyła robotę na stoliku przed sobą, odsunęła krzesło i wzięwszy weksel, przypatrywała mu się z pełnym troski niepokojem. Woźny Banku znał już tę grę fizjonomji. Był oddawna otrzaskany z trwogą, jaką wywoływał u klientów widok prezentowanego im wekslu, w terminie, o którym tak łatwo zapomnieć. Nie było czasu do stracenia, a woźny nie był skłonny do sentymentalizmu. Powtórzył więc tonem szorstkim:

— Masz pani pieniądze?

— Nie mam, panie — odpowiedziała drżącym głosem przerażona. — Mój mąż nie mi nie mówił o tym wekslu.

— A cóż mnie to obchodzi. To jest pani sprawa. Rozprawiaj się pani z mężem, jak wam się podoba.

Woźny oderwał kawałek papieru z książki sznurowej, napisał na nim kilka słów ołówkiem niebieskim, położył na stole i oświadczył:

— Masz pani czas do jutra, do trzeciej godziny popołudniu; dług trzeba zapłacić.

Zamknął z trzaskiem tekę, wziął ją pod pachę, włożył na głowę czapkę i odszedł obojętnie. Skoro się tylko drzwi zamknęły, pani Dartigues upadła na krzesło i pochyliła wybladłą twarz. Łkania, których nie mogła powstrzymać, wydarły jej się z piersi, a łzy rześiste spłynęły po policzkach.

— Ach! mój Boże! Skąd wziąć te pieniądze! A jeśli ich nie dostanę, co się z nami stanie!

Chłopczyk drobnym krokiem podszedł z wolna ku matce i przypatrywał się w milczeniu jej łzom. Po chwili zawołał:

— Dlaczego płaczesz mamu? To tylko dzieci płaczą, a nie rodzice.

Ta naiwna refleksja podwoiła cierpienie nieśczęśliwej kobiety. Pierś jej weszła głębokim westchnieniem. Pochwyciła dziecko w objęcia i szepnęła:

— Ach mój Piotrusiu, gdybyś ty wiedział... Ale nie, ty nie możesz tego zrozumieć!... I to jest całe szczęście dla ciebie. Mój drogi skarbie, ja mam wielkie zmartwienie! My dwoje jesteśmy bardzo nieszczęśliwi!

— Któż to mamie zrobił co złego? zapytało dziecko marszcząc brwi. Powiedz mi mamu, kto to taki, a ja mu już pokażę!

— Mój drogi chłopcze, nie możesz nic zrobić ani ja także, a gdybyś wiedział, kto to taki, nie chciałbyś nawet. On może nas zbawić lub zgubić, jak mu się tylko podoba. Jesteśmy od niego zupełnie zależni, a on nas gubi, mój Boże! On nas gubi i siebie razem z nami.

— Co to znaczy, mamu, że on nas gubi? To tak się zgubił w lesie ten mały Paluszek, o którym opowiadałaś mi tak ładną bajkę?

— Nie, moje złoto! Mały Paluszek był porzucony przez swoją mamę, a ja, przenigdy dopóki żyję, nie rozłączę się z tobą.

Dziecko przycisnęło swoją złotą główkę do warg swojej matki.

— A więc, jeżeli będziesz razem ze mną mamu, jakżeby to być mogło, abym został zgubiony?

— Tak, tak, masz słusność, mój Piotrusiu. Idź bawić się i nie myśl o tych smutnych rzeczach. Wszelka troska powinna być zdaleka od ciebie. Baw się, bądź wesoly, bądź szczęśliwy, dopóki nie wiesz co to jest życie.

I pani Dartigues usiadła znowu przy stole, rozpoczęła pracę i ze zdwojoną pilnością przystąpiła do szycia jasnej jedwabnej materji.

Pani Dartigues była piękną blondynką o ciemnych oczach, o wysmukłej figurze. Ubrana była z bardzo ubogą prostotą, mimo to suknia jej czyniła wrażenie wytworne, dzięki staranności i czystości. Obcisły stanik i biały kołnierzyk uwydatniały uroczą jej okragłą talję i zgrabną głowę o włosach kręących się naturalnie. Zmarszczka z natężenia myśli nadawała jej czołu surowość, dziwnie licującą z uśmiechem, który się zjawiał na jej wargach, gdy spoglądała na dziecko bawiące się u jej stóp.

(D. c. n.)

ger opuścił w nocy z dnia 28 na 29 maja 1900 roku w towarzystwie prokuratora państwa Smuta i ministra poczt Van Alphena Pretorję. Aby odjazd jego odbył się w możliwie największej tajemnicy, podjechał Krüger wozem aż do stacji „Eerste Fabrieken“ i dopiero stąd podjechał dalej koleją do Machadodorp. Krüger zabrał z sobą skarb państwa, wynoszący około dwu milionów funtów szterlingów, aby go ukryć w bezpieczniejszym miejscu.

Po obsadzeniu Johannesburga i Elandsfontein (31 maja), a więc punktów, w których krzyżują się linie kolejowe do wolnego państwa Oranji, do Natalu, Klerksdorp i Pretorji, Anglicy mieli w swych rękach całą sieć kolejową republik boerskich. Wszelka komunikacja z Pretorją została kompletnie odcięta, co też nie pozostało bez wpływu na późniejsze wypadki wojenne. Tyśiące Boerów ciągnęło pieszo i konno ku Pretorji od strony Johannesburga. Pochód ten nie wpłynął uspokajająco na ludność Pretorji, która mimo bliskości wojsk angielskich ciągle jeszcze żywiła nadzieję, że dobrze obwarowana Pretorja oprze się atakom nieprzyjaciela. Przybysze od Johannesburga wnosili z sobą w mury stolicy Transwalu zwątpienie. Były to przeważnie rodziny boerskie z Natalu i z angielskiego Kaplandu. Widok tych ludzi był pożałowania godny, wynędzniali, ostarci, zgłodzeni postępowali w milczeniu i przynębianiu ulicami Pretorji.

Po odbyciu tej narady Botha przemówił do zgromadzonych na placu przed kościołem Obywateli Pretorji, zagrzewając ich, aby wytrwali w walce o niepodległość ojczyzny, choćby przyszło im znieść i przecierpieć jeszcze stokroć więcej od tego, co już przeszli.

Tymczasem Anglicy zbliżali się w kilku kolumnach ku Pretorji. Wobec tego Botha nakazał usunąć zawczasu z Pretorji wszelką broń i amunicję. Większa komenda boerska, złożona przeważnie z cudzoziemskich ochotników, stojąca pod komendą Theron, otrzymała od Bothy rozkaz, aby się udał w stronę Middeburga, skąd miała się przedostać do państwa wolnego Oranji i połączyć się z Chrystjanem De Wetem. Sam Botha stał z swoim sztabem na południe od miejscowości Irene i stamtąd kierował wszystkim ruchami Boerów. Do większej bitwy jednakowoż nie przyszło, bo tylko fortpocztę boerskie zamieniły tu i ówdzie strzały z przednimi strażami armji angielskiej, kiedy główna siła Boerów cofnęła się do Pretorji.

Anglicy poczęli koncentrować swoje główne siły w pobliżu miejscowości Sixmilespruit, położonej w stronie południowo-zachodniej od Pretorji, aby się przygotować do walnego szturm na stolicę Transwalu. Z tej strony bowiem dostęp do Pretorji jest najłatwiejszy. Dnia 4 czerwca wywiązała się w tym miejscu zażarta walka, w której Boerowie trzymali się wobec przeważających sił angielskich bardzo dzielnie, odpierając liczne ataki wroga mimo znacznych strat. O godzinie pół do 10 przed południem przeraził mieszkańców Pretorji gwałtowny huk armat, a w chwilę potem na podwórzu jednego z domów, położonych na przedmieściu Pretorji, zwanem Snnyside, pękł granat angielski, nie sporządzając jednak zbyt wielkich szkód.

Anglicy poczęli dwu- i sześciociałowemi działami ostrzeliwać forty Schanskop i Klapperkop, będąc w błędzie, że te forty są obsadzone przez Boerów. Kanonada trwała do godziny pół do 5 po południu. W godzinę potem przybyli do Pretorji dwaj angielscy parlamentarze, żądając, aby miasto najdalej do godziny 10 rano nazajutrz poddało się armji lorda Robertsa. Botha rozkazał Boerom cofnąć się częścią na wschód, częścią w kierunku północno-wschodnim. Wszyscy obywatele Pretorji, zdolni do noszenia broni, otrzymali rozkaz, aby się połączyli z poszczególnymi komendami boerskimi.

Nazajutrz o godz. 2 po południu lord Roberts wjechał na czele wojska w mury stolicy Transwalu. Ciągłe okrzyki „Hurra!“, wznoszone przez Kafrów i przez żołnierzy angielskich zwiastowały przybycie angielskiego generalissimusa. Obok niego jechał lord Kitchener, a za nim cały sztab jenerałny. Wojsko ustawiło się w czworokąt przed gmachem parlamentu i tutaj o godzinie trzy kwadrans na 3 po południu przemówił krótko lord Roberts. Mówię jego towarzyszyli okrzyki „Hurra!“. Wśród dźwięków królewskiego hymnu zatknęto angielską chorągiew na gmachu, w którym jeszcze tak niedawno zbierali się reprezentanci ludu boerskiego, by radzić wspólnie nad dobrem ogółu. Ludność Pretorji przypatrywała się entuzjazmowi Anglików w niemej boleści. Na gmachu rządu Rzeczypospolitej transwalskiej powiewała chorągiew angielska... Jeden z oficerów angielskich miał wtedy zauważyć głośno do swego kolegi: „Już czwartym razem zamykamy na ten miejsc nasz chorągiew, lecz czy ona już tutaj pozostanie?“.

Z KRAJU.

Proces o rozruchy monasterzyckie.

SANOK, 15 września.

W dalszym ciągu rozprawy przesłuchiowano świadka Iwana Kilyka, zwanego „Wowk“. Przybył on na miejsce, gdy zabici leżeli już na ziemi bez ducha. Pawło Kelyk już przestał oddychać; Hryć Kelyk jeszcze oddychał. Świadek był przy spowiedzi Pawła, gdyż przyjechał z księdzem; potem chciał pochować nieboszczyków.

Na zapytanie obrońcy dra Iskrzyckiego stwierdza świadek, że na miejscu, gdzie leżał Pawło Kilyk nie ma żadnego kamienia.

Następnie przesłuchano Michała Sowirkę 63 letniego Rusina, który był przez 16 lat leśniczym w Solonem. Według niego ludzie paśli było drobne i nie za nie nie odrabiali. Za grube odrabiano 8 dni. Ludzie brali furę drzewa na tydzień. Kłose szły do tartaku.

Świadek przyszedł wtedy, gdy począł się robić krzyk i hałas. Bydło było na drodze koło lasu. Leśni chcieli je wpędzić do lasu, chłopci przeszkodzili temu. Wtem wybiegli żandarmi. Jeden z nich wycelował, wystrzelił i natychmiast runął na ziemię Hryć Kilyk. Podniósł się jeszcze raz, pogłaskał po piersi i upadł. Sowirka stał na 30 kroków od kupy bijącej się. Był proch, więc nie widział, kto strzelał. Macieja Barana nie widział w kupie, Wiśniowskiego również nie widział w kupie. Jak się ludzie rozstąpili żandarmi biegli za ludźmi i bili.

Na tem zakończyło się przesłuchanie świadków. Rozpoczęto czytać protokoły z oględzin lekarskich.

Co do Zerana Kirjaka skonstatowano: silna bledność skóry, ramię prawe lekko obrzękłe, poniżej szytchu pachy rana wielkości fasoli, na grzbiecie rana wielkości korony. Kula weszła po stronie wewnętrznej. Uszkodzenie śmiertelne. Oględziny Pawła Kilyka wykazały, że kula przebiła zebro, zmiażdżyła rdzeń pacierzowy. Strzelający stał powyżej zastrzelonego. Co do Hrycia Kilyka protokół konstatuje: Na czole skóra sinawo zabarwiona. Na czaszce po stronie lewej rana wielkości grochu, wchodząca w głębię mózgu. Na czaszce 10 ranek kształtu grochu, skóra zabarwiona. Czaszka obficie krwią podbiegnięta, kość potyliczna zmiażdżona. Kość ma trzy otwory, blisko siebie leżące, mózdzek zmiażdżony.

Po przesłuchaniu lekarzy sądowych zakończono rozprawę popołudniową.

W sobotę po przemowach prokuratora i obrońców **przysięgli wydali werdykt uniewinniający wszystkich oskarżonych.** Wszystkich 74 pytania w kierunku winy zostały zaprzeczone.

Ze świata.

Wspólnicy królobójcy.

NOWY JORK 8-go. Według doniesień tutejszej prasy, policja jest wreszcie na tropie właściwych współników Bre-sciego, tak, że wkrótce już można się spodziewać wylapania wszystkich anarchistycznych ptaszków, którzy wraz z Bre-scim knowali nikczemny zamach na króla Humberta.

Część tych „agitatorów czynu“ zwąchała podobno pismo nosem i uciekła w puszcze Kanady, inni poszukiwali schronienia w Europie; przeważna wszakże ich część buja jeszcze po miejscach, kędy skuwane były ogniwa fatalnego spisku. Co jednak najważniejsza, mówią, że przywódca anarchistów Włoch, Carlo Chinale, jest już pod ścisłym dozorem policji włoskiej, która śledzi go w powrotnej drodze do Neapolu odbywanej przezeń właśnie na jednym z transatlantyckich parowców.

Historja odkrycia całego tego zbójckiego gniazda nosi na sobie wybitne piętno wcale nie współczesnej romantyczności. Jeden z najtęższych detektywów włoskich Umberto Molossi otrzymał nakaz wysledzenia współników Bre-sciego. Molossi, szef tajnej policji w Anconie, przybył do Nowego Jorku jeszcze w jesieni r. z., śledził, badał, myślał, lecz usiłowania jego spełzły na niczem. Widać anarchiści europejscy sygnalizowali wcześniej jego przybycie dla ustrzeżenia swych amerykańskich kolegów. Nic nie zdziaławszy, musiał Molossi wracać do Europy; nie pomogło mu nawet przebranie się za robotnika, które, jak myślał, miało mu dopomóc w wyszukaniu zbrodniarzy.

Miejsce Molossiego zajął wtedy młody Grek, Aleksander Segura, człowiek podobno nader obrotny i obznajomiony świetnie z lokalnymi stosunkami w Nowym Jorku i Pattersonie. Czteroletnia praktyka przy jednym z prywatnych biur policyjnych nadała jego imieniu pewien rozgłos w zakresie sprytnego odkrywania przestępców. To też konsul włoski w Nowym Jorku Bianchi, nie wahał się ani chwili z przyjęciem

ofiarowanych mu przez Segurę usług. Wynik, którym podobno uwięzioną została „praca“ tego sprytnego detektywa, przeszedł też, jak twierdzą pisma amerykańskie, najśmielsze nadzieje jego mocodawcy.

Przedewszystkiem Segura posiada nadzwyczajny dar charakteryzowania się i kostjumowania. Zabrawszy się do dzieła, zmienił swą postać, przybierając nie tylko odzienie, lecz nadto nawet ruchy i głos typowego robotnika. Po dokonaniu tej metamorfozy zaangażował się Segura do jednej z fabryk nowojorskich i dopiero po jakimś czasie, gdy w Patterson zabrakło robotników przy fabryce wyrobów jedwabnych, udał się tam wraz z innymi, niepostrzeżony i nieznany przez nikogo.

Wiedział, że gra z losem w grę niebezpieczną, której stawką jest życie; wiedział, iż zmiennemu swemu partnerowi śmiało rzucił: „va banque! Tem ostrożniejszym był przeto i tem większych dokładał starań, aby się niczem nie zdradzić. Nosił grube robotnicze ubranie, mieszkał z kilku towarzyszami pracy, i dopiero po zapoznaniu się z nimi, udał się pewnego dnia do słynnego szynku, vel „saloonu“ przy ulicy Straigh-street, gdzie się głównie zgromadzają anarchiści.

Tam zapoznał się z poszczególnymi przywódcami i przedstawił się im jako „towarzysz“. Gdy pewnego dnia toczyła się rozmowa o Brescim, począł w ekstatyczny sposób unosić się nad odwagą „bohatera“ i oświadczył, że jedynym jego życzeniem jest być dopuszczonym do popisania się jakimś podobnym czynem. Nie zapomniał też dodać całego panegiryku na pochwałę królobójstwa, aby tym sposobem dać wyraz nieugiętości swych anarchistycznych przekonań. Wobec takiego wyznania wiary, poczęto mu ufać i wkrótce został członkiem „towarzystwa nauk socjalnych“ głównego związku anarchistów amerykańskich.

Po tym sukcesie łatwo już mógł Segura rozwinać swoją szpiegowską działalność. Uważano go za związkowca i „towarzysza“ i nie miano przed nim żadnych tajemnic. Tym sposobem miał, jak twierdzi, sposobność usłyszenia z własnych ust spiskowców wszystkiego, co się odnosi do szczegółów sprzysiężenia na życie króla Humberta. Według tego, co ma wiedzieć Segura, w maju roku zeszłego zgromadzili się w Pater-son spiskowi i tam w hali Bartholdi, losem postanowiono rozstrzygnąć, kto dokona „stracenia królu Humberta“.

Ceremonja losowania odbywała się bardzo uroczysto. Wtajemniczeni zgromadzili się około wielkiego stołu, na którym stał cylinder, wypełniony paskami papieru. Każdy wyciągnął jeden skrawek; na jednym było napisane słowo „śmierć“. Kto wyciągnął ten skrawek, miał dokonać „czy-uu w imieniu wszystkich „towarzyszy“.

Jak wiadomo, papier z napisem „śmierć“ dostał się w martwe już dziś ręce Gaetana Bre-sciego. Mówią, że królobójca nie był wcale zadowolony z takiego „uśmiechu fortuny“. Inni, bardziej zwyrodniali, czy też bardziej zfanatyzowani, żalowali, że los nie na nich padł; on, aczkolwiek anarchista z przekonania, miał podobno z niechęcią brać się „do roboty“. Potwierdzeniem tych przypuszczeń jest list Bre-sciego z 10 lipca r. z., w którym królobójca trąca o struny uczuciowe, a nawet elegijno-liryczne. Prosi tam, aby się zajęto jego biedną żoną i dziećmi, od których nie miał już dawno żadnej wiadomości. Niech powiedzą Cesinie, że on, jej mąż, spełnił tylko swój obowiązek, uwalniając świat od tyra. Niech więc będzie dobrej myśli i nie bierze jego nieszczęsnego losu zbyt do serca.

Ten akt ma podobno Segura w oryginale przy sobie i dołączył go do raportu, jaki zdał swemu mocodawcy konsulowi Bianchiemu. Ma się rozumieć, iż nagle zniknięcie Segury z Patterson musiało upewnić „towarzyszy“, iż dali się podejść zdrajcy. To też natychmiast postarał się Segura o to, aby go powołano do Włoch, gdzie też ma obecnie przebywać, gdyż w Ameryce nie czułby się bezpiecznym przed sztyletami dawnych swoich przyjaciół. We Włoszech Segura czyni przygotowania, aby dopomóc władzom w wylapaniu i przetransportowaniu wyspiegowanych przez siebie zbrodniarzy z Ameryki do Włoch.

Oto wszystko, czem gazety nowojorskie traktują czytającą publiczność. Zupełnie wierzyć tym dość fantastycznym opowieściom trudno. Że jednak na dnie każdej bajki kryje się ziarno prawdy, jak orzech w grubej łupinie, więc zapewne i wyżej podane opowiadania Segury nie są pozabawione przecież faktycznych podstaw.

Przyjechali do Krakowa:

Hotel Saski

Hr. M. Mielżyński. M. Zalewska, Warszawa. R. Misię-giewicz, Mościska. H. Łępkowska, Stojance. Kreczunowicz Galicja. O. Pelichy, Wiedeń. A. Łącki, Baku. B. Gust. Wagner, Czerniowce. F. Kościński, Sambor. N. Stummer. Warszawa. M. Łuba, Łódź. A. Baumann, Berlin. K. Löwenthal, Brandenburg. S. Stiasny, Wiedeń. K. Paszkiewicz, Mińska gub. K. Dzwigniewska, Korzena. Gnociński, Petersburg. Br. Radziszewski. St. Lwów. Dunin, Galicja. I. Kareis, Wiedeń. T. Siemińska. Król. pol. L. Ostrowska, Malusyn.

Bieliznę męską białą i kolorową

Krawaty, Rękawiczki „Khiwa“, Laski, Parasole, Kufry, Torby.

POLECA

Zdzisław Zdanowicz

Kraków, ulica Sławkowska 1. 8.

Kapelusze, Cylindry Wilh. Plessa

P. & C. Habiga

i z innych ces. królewsk. nadwornych fabryk.

KRONIKA.

Kalendarz kościelny. W poniedziałek Ludmiły męczenniczki i Edyty panny; we wtorek Piętna św. Franciszka; we środę, suchy dzień, Józefa z Kopertyny wyznawcy.

We wtorek nabożeństwo we wszystkich kościołach reguły św. Franciszka.

We środę w kościele katedralnym na Zamku uroczysta wotywa z wystawieniem Najśw. Sakramentu u ŚŚ. Trójcy na podziękowanie Panu Bogu za cudowne ocalenie katedry od ognia w dniu 15 września 1702 roku w czasie napadu szwedzkiego.

W kościele ś. Wojciecha co dzień do dnia 23 Nowenna do św. Tekli o godzinie 7 rano.

Kalendarz astronomiczny. Wschód słońca rozpoczął się dziś o godzinie 5 minut 21 rano, zachód przypada o godzinie 5 minut 50, długość dnia godzin 12 minut 29.

Kalendarz rybacki. Od 15 września wolno łowić: boleń, jazią, lipienia, głowacie, swinkę, czopa, sandacza, cytrę, brzanę i łososia, oraz raka samca i samice.

Kalendarz myśliwski. We wrześniu wolno polować na: jelenie (samce), rogacze (samce sarni); na głąsce, ciętrzewie, gołębie, drobie i pardwy, oraz na ptactwo wodne i błotne w ogólności. Dzięki i lisy należy łepić.

Przez cały rok nie wolno polować i należy ochraniać: łanie, sarny (kozy), cielęta i spiczaki, tudzież samice głąsców i ciętrzewi.

* **Każdy z czytelników, który złoży prenumeratę na „Nasz Głos“ za czas od 1. października otrzymać będzie nasz dziennik bezpłatnie już od dnia dzisiejszego.**

Na listach i przekazach upraszamy pisać wyraźnie adres:

Administracja „Naszego Głosu“ Garbarska, 7.

Warunki przedpłaty: w mieście miesięcznie 1 złr, do końca roku 3 złr. za odnośnienie 20 ct.

Na prowincji miesięcznie 1 złr. 20 ct., do końca roku 3 złr. 60 ct.

Prosimy o rychłą nadsyłanie przedpłaty w celu uregulowania nakładu.

Z dnia na dzień.

Wystąpienie redaktorów „Głosu Narodu“ z wydanictwa tego dziennika, który się tak niemało zasłużył sprawie publicznej, i utworzenie przez nich „Naszego Głosu“ — jest wypadkiem dnia nietylko w naszym mieście, ale i w całym kraju. Przesilenie to zapowiadało się od ostatnich wyborów w V kurii, a było już niestety od czerwca nieuniknione.

Rozstawiliśmy się z „Głosem Narodu“, z którym się tak bardzo zrośliśmy, z prawdziwą i wielką przykrością. Stosunek jaki nas łączył z czytającym ogółem zbyt był jednak ścisły, aby mógł być zerwany; sprawa, której broniliśmy, zbyt się z nami zrosła, abyśmy jej mogli odstąpić. To też stajemy odrazu przed czytelnikami na nowej publicznej trybunie, na jej nie odstępując od hasła i kierunku, którym dotąd byliśmy wierni.

Cała sfera żydowskich pismaków próbuje wyzyskać to, nie z naszej winy wywołane, przesilenie, aby oblać cębrzykiem pomysł jednego z naszych redaktorów. Potworność kłamstw, potworność i nikczemności, jest w tych napaściach tak ohydna, że udzielenie choć jednego słowa odpowiedzi, ubliżałoby nam samym. Pojmujemy, że żydostwo socjalno-demokratyczne nie posiada się z wściekłości, że nie udało się plan zgładzenia z widowni publicznej tego czynnika, jaki tworzyła dotychczasowa redakcja „Głosu Narodu“. Nie pojmujemy jednak, aby w podłości, oszczerstwach i łgarstwach można się było posunąć aż tak daleko.

Zajmowanie czytelników osobistymi sprawami uważamy za rzecz niewłaściwą. Nie o nasze osoby idzie, ale o idee, której służymy; jak zaś służymy, to oceniamy najlepiej czytelnicy. Sędziami we własnej sprawie być nie możemy i nie chcemy. Nie potrzebujemy chyba zapewniać, że najgorętszym naszym życzeniem było wytrwać na tym posterunku, który udało nam się po śmierci niezapomnianego publicysty nie tylko utrzymać, ale i rozwinąć.

Nie możemy jednak krytykować decyzji spadkobierców ś. p. Rogosza, którzy mają prawo rozporządzać swoją własnością według własnej woli i uznania. Dziennikowi, w który włożyliśmy pracę kilku lat naszego życia, życzymy jak najlepszego powodzenia; z góry zapowiadamy, że nigdy nie staniemy z nim do żadnej walki. Jeżeli zaś przyjdzie nam kiedy prowadzić polemikę o zasady z naszymi następcami, uczynimy to z pewnością uczciwie i lojalnie, z pełnym szacunkiem dla pamięci niepospolitego człowieka, który go założył i którego ciężkiej pracy jeden z nas był uczestnikiem.

Redakcja.

Od redakcji. „Nasz Głos“ podpisywany będzie przez p. Witolda Noskowskiego jako redaktora odpowiedzialnego i wydawcę; artykuły będzie p. Noskowski podpisywał pseudonimem „Pertinax“. P. Kazimierz Ehrenberg będzie podpisywał pseudonimem „Audax“, p. dr. Włodzimierz Lewicki pseudonimem „Keryks“. Dział recenzji muzycznych, będzie prowadził p. Adolf

Steibelt, dyrektor „Lutni“. Dział sprawozdawczy i kronikarski prowadzi p. Julian Jejde. Wszyscy zresztą dotychczasowi członkowie redakcji „Głosu Narodu“ stanowią obecnie grono redakcyjne „Naszego Głosu“.

Redakcję „Głosu Narodu“ objął z dniem dzisiejszym p. dr. Antoni Beaupré, dotychczasowy współredaktor „Czasu“. Sobotni numer „Czasu“ nosił jeszcze podpis p. dra Antoniego Beaupré, jako redaktora odpowiedzialnego.

* **Przejechanie.** Wczoraj o godzinie w pół do 11 przed południem wóz tramwajowy N. 17, w ulicy Grodzkiej koło Magistratu najechał na jadącego rowerem p. Jana Szpigla. Najechanie było tak silne, że p. Szpigiel został mocno skaleczony w czoło, a lewe oko podbiegło krwią. Nieprzytomnego zaniesiono do apteki p. Hellera, gdzie został oduczony i opatrzony przez pp. Farmaceutów. Sprawę oddano sądowi.

* **Policzki pana Daszyńskiego.** Ostatni numer „Monitoru“ lwowskiego umieszcza następujące oświadczenie: „Niniejszem oświadczam, że wypoliczkowałem publicznie Ignacego Daszyńskiego za moralne dopomożenie drabom w czynnym znieważeniu mojej żony. Nadmieniam, że uważam akt skarcenia doraźnego za jedyne wyjście wobec tego rodzaju bandytów społecznych, do jakich Ignacy Daszyński należy. Kraków 12. września 1901 Grzegorz Lipiński.“ Do powyższego oświadczenia dodaje redakcja „Monitoru“, że „Ignacy Daszyński został wypoliczkowany 12 września w południe na ulicy Brackiej w obecności kilkudziesięciu osób. Otrzymałszy policzki nie reagował p. Daszyński wcale — dopiero w dzień później zemdlił się w właściwy sobie sposób, zamieszcza w „Naprzodzie“ i w kilku piśmiokach brukowych notatkę o „zamachu“ (!!!) na posła Daszyńskiego, który został uderzony w „głowę“ i t. d. „Zamach“ ten był niczem więcej, jak spoliczkowaniem draba, który dopomógł do znieważenia czci bezbronnej kobiety“.

Zarówno sposób wymierzania sobie tak doraźnej sprawiedliwości, jak i styl „Monitora“ wydają nam się cokolwiek drastyczne. Uważamy jednak za stosowne powtórzyć tę notatkę, gdyż nieszczęścia przedstawiciela krakowskiej piątej kurii w wiedeńskiej Radzie państwa nie mogą być obojętne jego wyborcom. Obawiamy się, że zażycie z p. Grzegorzem Lipińskim będzie naprawdę — kreską w świetności p. Daszyńskiego, tem bardziej, że „zamach“, którego ofiarą padł pan poseł, rozegrał się nie na tle walki publicznej, lecz spotkał go na ścieżce życia prywatnego.

* **Podziękowanie.** Za troskliwą opiekę podczas wycieczki kolejarzy do Lwowa, wyrażają krakowskie panie, biorące udział w wycieczce uznanie i podziękowanie panom komitetowym a w szczególności pp. Krzywackiemu, Zabawskiemu i Zielińskiemu.

Minister kolei państwowych Wittek przejechał w niedzielę rano przez Kraków z Wiednia do Nowego Sącza na uroczystość 25-lecia dawnej kolei Tarnowsko-Leluchowskiej.

* **Odstąpienie głosów.** Zaprzepaszczone przy śródowych wyborach tak sromotnie „towarzysz“ p. Adolf (!) Gross ogłosił w dniu nowego roku żydowskiego wszem wobec i każdemu z osobna czerwonymi plakatami, iż rzeka się na dzień dzisiejszy głosów swoich na rzecz p. Jana Rottera. Ile to odstąpienie głosów pomoże panu Rotterowi, trudno zrozumieć, skoro wszyscy ci sami wyborcy, co we środę oddawali głosy na p. Grossa, równocześnie oddawali także głosy na Rottera, oczywiście tak skutecznie iż obaj upadli. Jest to darowizna rzeczy, której się nie posiada: „Kawałek“ istotnie godny żydów!

Zresztą „przykład pociąga“. Oto, jak się dowiadujemy, również p. Bromowicz ma odstąpić dzisiaj swoje głosy panu Rotterowi. Będzie to sukces nie mały!

Podobno pp. Gross i Bromowicz na usilną prośbę pana Rottera udali się w deputacji do pana Doboszyńskiego i towarzysza Daszyńskiego aby, ci również plakatami „zrzekli“ się swoich głosów na rzecz pana Rottera; jednak ani Doboszyński, ani towarzysz Daszyński deputacji nie przyjęli, obrażenie śmiertelne na „jedynie sprawiedliwego“ Rottera o to, iż wciągnął ich do swojej kompanii, tak ich we środę oporządził.

Rozprawa restytucyjna w tutejszym sądzie powiatowym cywilnym, skończyła się w sobotę powtórnym przegranie gminy. Reskrypt namiestnictwa nie wiele pomógł, a sąd pozostał głuchy na argumenty prawnicze wzmocnione kolegum! Rada miejska jak była, tak została nadal nielegalną.

* **Wybory do Sejmu.** Dziś odbywa się wybór czwartego posła do Sejmu krajowego z miasta Krakowa. Kandydują przeciwko sobie Jan Rotter, liberał z odcieniem socjalistycznym i popieramy przez socjalistyczne żydostwo i żyd Leon (?) Horowitz z ramienia partji konserwatywnej.

Plakaty wzywające do głosowania za p. Janem Rotterem, jako za znakomitą techniką, którego wiedza fachowa będzie bardzo potrzebna w pracach sejmowych, — świadczą o tem, że partja liberalno-rezygnowała już z tego, aby ewentualny wybór Rottera przedstawiać jako tryumf stronnictwa. Idzie już tylko o uratowanie osoby p. Rottera.

O godzinie pół do 1-szej Rotter miał 260 głosów więcej niż Horowitz. Żydzi głosują przeważnie za Rotterem. Dygnitarze miasta i inteligencja konserwatywna między nimi wielu szlachetnych, głosują niestety za żydem!

Godzina 1-sza popołudniu oddano głosów 2795 z tych otrzymał dr. Horowitz 1251, Jan Rotter 1544.

Różnica na korzyść Rottera 294 głosów. Głosowanie zamknięte do godziny 3 popołudniu.

* **Konkurs na reklamę wyborczą** dla p. Rottera, jak się dowiadujemy, ogłosił jego przyjaciele polityczni. Pierwszą nagrodę uzyskał projekt, przedstawiający nieżywe czy napół żywe długouchę stworzenie, któremu na ocucenie pcha do nosa ogromną cebulę p. Adolf (!) Gross, z podpisem: „Wstań obrońco uciśnionych i kop dalej naszych wrogów“. Długouchę stworzenie ma być symbolem skoncentrowanej demokracji.

* **Kronika policyjna.** Adam Masier, parobek piekarni Abrahamera w Prądniku Czerwonym, zainkasowawszy w szabes przeszło 20 koron, zrobił sobie także „szabes“ i więcej do służby się nie pokazał.

Znany Antoni Maj, poszedł wczoraj wieczorem do swego szwagra Dyktusa przy ulicy Lubicz, gdzie począł robić awantury. Dyktus pomacał go kijem gdzie się dało, a Dyktusowa nożem ponad uchem go skaleczyła tak, że Maj był zmuszony udać się na stację ratunkową. Po opatrzeniu Maja poradzono mu udać się do domu i awantur więcej nie wyprawiać.

* **Z „Lutni“.** Zarząd Towarzystwa śpiewackiego „Lutnia“ zawiadamia członków czynnych Towarzystwa, że próby śpiewne rozpoczynają się w dniu 17 b. m. i, jak dotąd, stale odbywać się będą w każdy wtorek i piątek od godziny 7 do 8 wieczorem.

Bestjański żydek. W okolicy Żywca aresztowano żydka Betha, słuchacza praw, za zgwałcenie 9-letniej pastuszki. Beth, jak się okazało, jest rodzonym bratem głośnej wiedeńskiej śpiewaczki Loli Beth, zaangażowanej obecnie do Hamburga. Betha skutego przyprowadziła żandarmerja do sądu powiatowego w Żywcu.

Kradzież strzelby. Adwokatowi drowi Psarskiemu w Tarnowie, niewiadomy sprawca skradł z kancelarii przed kilkoma dniami strzelbę lancaster (dubeltówkę) wartości 600 koron.

* **Odpust w Mogile.** Mimo że wczorajsza niedziela była jednym z najpiękniejszych dni obecnego lata, tłum odpustowiczów był wczoraj w Mogile mniej liczny niż w pierwszym dniu odpustu.

W sobotę nabożeństwo odprowadzali przez cały dzień OO. Cytersteri ze Szczyrzyca. Sumę celebrował Ks. opat Kojor.

Wczoraj sumę celebrował proboszcz ze Zwierzyńca, ks. prałat Schwarz, kazanie wygłosił jeden z Ojców Jezuitów.

Kolej kocmyrowska aż siedmioma pociągami dowoziła pobożnych z Krakowa i ze stacyj pośrednich. Pociągi jednak kursowały tak powoli, i stawały tak długo na stacjach, że bardzo słusznie ktoś dawał radę jednemu ze znajomych: „Jeżeli ci się spieszy, to lepiej idź piechotą“. Na stacjach panował tłok, a pociągi o 10 wozach nie były w stanie za każdym razem zabierać wszystkich pasażerów. Tor kolejowy aż kilka razy przecinają gościeńce, nie opatrzone w żadne rampy, co wobec wielkiego ruchu odpustowego przedstawia poważne niebezpieczeństwo.

Oprócz kolei kocmyrowskiej, która za każdym razem przywoziła po kilkaset osób, wiele osób przebywało drogą piechotą, wiele zaś innych przybywało na wozach z całej okolicy. Inteligencja bardzo dopisała w tym roku.

Piękny ogród klasztorny był tym razem dla publiczności zamknięty, gdyż ogród ten padał zawsze ofiarą zniszczenia, odbywały się tam mianowicie transakcje handlowe, pijatki i sceny nie liczące z godnością i powagą sąsiedniego kościoła i klasztoru.

* **Nowy magazyn mód.** P. Natalia Trapszowa, wdowa po artyście dramatycznym, poświęciwszy rok czasu nauce specjalnej, wykształciła się w fachu robót dla strojów i kapeluszy damskich.

Pani Trapszowa pracownię i magazyn mód otworzyła temi dniami w domu pod l. 33 przy ulicy Florjańskiej.

Zwracamy uwagę naszych pań na ten nowy magazyn, który godzinę jest poparcia, gdyż stanowi jedyną spódb do życia dla wdowy po zasłużonym artyście dramatycznym.

* **Lwowskie rozruchy głodowe przed sądem.** We środę 18 bm. odbędzie się przed lwowskim trybunałem karnym rozprawa, którą zakończy smutnej pamięci lipcowe zaburzenia „głodowe“. Oskarżeni są u występku zbiegowiska i opór władzy: Michał Kost, zarobnik; Jan Seniów, dozorca domu; Dmytro Iwanicki, zarobnik; Ludwik Piazza, term. blacharski i Józef Salzmann, ten ostatni oskarżony także o zbrodnię kradzieży, miał on porwać na pl. Teodora z ławy przekupnia kielbasę. Rozruchy te, za które odpowiadać mają obwinieni, działy się 15 lipca, tj. po naszym ustaniu robót publicznych. Aresztowano wówczas znacznie więcej osób, ale dla braku dowodów winy wypuszczono ich na wolność. Obecnie tylko jeden z oskarżonych znajduje się w więzieniu śledczym, reszta odpowiadać będzie z wolnej stopy. Trybunałowi będzie przewodził radca Philipp.

* **Wielki proces prasowy we Lwowie.** W dniu 11. października rozpocznie się przed lwowskim sądem przysięgłych wielki proces prasowy, który potrwa przez 2 tygodnie odpowiadając będą socjaliści przemyscy Reger, Kolkiewicz i Żurawski, Henryk Rewalski redaktor kurjera Lwowskiego, niejaki Guszko i rusin Łucyk, redaktor „Halyczawna“ za rozniewanie wiadomości, odnoszących się do spraw 10 korpusu armii, w Przemyślu. Sprawy te poruszał socjalistyczny „Głos Przemyski“ a doniesienia tego piśmioka

przedrukowywał zgodnie. Moskalofilski „Hatyczanyn” i „Kurjer lwowski”. Oskarżeni mają zamiar przeprowadzić dowód prawdy.

* **Kronika policyjna.** Na gorącym uczynku kradzieży przez włamanie za pomocą wytrychów i innych narzędzi złodziejskich przytrzymano przy ulicy Mickiewicza, malarza pokojowego Józefa Kamińskiego wielokrotnie notowanego w sprawach złodziejskich.

* **Zgromadzenie wyborcze** stronnictwa konserwatywnego, odbyło się wczoraj w sali Rady miejskiej pod przewodnictwem prof. Dra Leona Cyfrowicza przy udziale około 250 osób. Obecni byli nowowibrani posłowie i poseł *in spe*... dr. Horowitz.

Wśród chrześcian było trzech duchownych. Żydów zjawilo się nie wielu, z powodu święta.

Przewodniczący prof. dr. Leon Cyfrowicz zaznaczył, że Zgromadzenie stronnictwa zebrało się pod wpływem odniesionego zwycięstwa ale nie zupełnego, gdyż trzech tylko posłów wybrano z listy konserwatywnej a chodzi jeszcze o wybór czwartego i o „dotrzymanie słowa, które się dalo” (!) Dlatego trzeba się porozumieć co do organizacji przy dzisiejszem głosowaniu;

Zabrał głos p. Michał Chyliński redaktor „Czasu”, który z wielkim zapalem omawiał sprawę „tryumfu” stronnictwa konserwatywnego, zaznaczając, że przy wyborach zwyciężyła myśl polityczna, karność i stary wypróbowany sztandar konserwatywny, co jest zasługą przywódców tego stronnictwa. Stronnictwo to odniosło zwycięstwo nad silnie zorganizowaną socjalną-demokracją, która usiłowała zrobić wyłom w sercach obywatelstwa naszego miasta, korzystając z tego że wrota otworzyła skoncentrowana demokracja. Sojusznicy przegrali jednak na całej linii.

Następnie postawiwszy pytanie „kogo wybierać?” — odpowiedział, że trzeba uczciwie dochować zawartego kompromisu. Dowodził p. Chyliński, że konserwatyści wstawili na listę „swojego żyda”, a nie jak przeciwnicy, na listę wzięli żyda socjalistę. Mowca stwierdził dalej, którzy że kompromis został ze strony żydostwa dochowany, gdyż bez oddanych żydowskich głosów żaden kandydat ze stronnictwa konserwatywnego nie byłby wybrany. W końcu p. Chyliński wyraził nadzieję, że na przyszłym zgromadzeniu będzie mógł powitać czwartego posła konserwatywnego, i że tym posłem będzie Horowitz.

Po udzieleniu wyjaśnień przez przewodniczącego, prof. dr. Leo imieniem wybranych podziękował za poparcie i zaufanie. Prof. dr. Jaworski wyraził uznanie i wdzięczność dla rękodzielników którzy pomogli konserwatystom do zwycięstwa i zarazem apelował do nich aby tym razem nie stawiali przeszkody!!

Żyd dr. Klein stwierdził, że kompromis był dochowany, ale wyraził życzenie, żeby sojusz pomiędzy żydostwem i konserwatystami nie był tylko *ad hoc*, ale trwał po wiek wieków, aż do skończenia świata.

Dyr. Niedziałkowski dał krótką informację, że woda-ciąg Krakowsko-Bieleński, którego zasługę przypisują p. Rotterowi, jest projektem s. p. Tuszyńskiego, któremu ów projekt podstępnie wydarto i którego w dodatku zrobiono warjatem.

Zgromadzenie zakończyło się jedno myślą uchwaleniem poparcia kandydatury żyda Horowitza!!

Zawsze oni. Dzienniki wiedeńskie omawiają szeroko wypadek, o którym doniosły kilka dni temu lwowskie dzienniki, a który świadczy wymownie o tem, do czego już się posuwa arogancja żydowska. Do kościoła w Żółkwi wcisnął się mały żydek i na kapłana, odprawiającego właśnie przy ołtarzu Mszę św., cisnął kamieniem. Tylko szczęśliwemu przypadkowi zawdzięczyć należy, że kapłan uszedł ciosu, kamień bowiem, przeleciawszy tuż obok jego głowy, uderzył o filar ołtarza. Gdy pobożni rzucili się na żydka, ojciec jego stanął w obronie syna i chciał go uwolnić. Pobożni jednak nietylko nie dali sobie odbić żydka, ale jeszcze w dodatku przytrzymali i starego żyda, oddając obu w ręce władzy. Wypadek ten wywołał w całej Żółkwi ogromne wzburzenie, zachodzi bowiem silne podejrzenie, że zamach na kapłana był następstwem wyrafinowanej zmywy żydowskiej.

W Kijowie policja wpadła na trop formalnej fabryki fałszywych kartek przemysłowych. Mnóstwo żydów nie mających żadnego stałego zajęcia, legitymowało się takimi kartkami, i w ten sposób policja nie mogła im wzbronić pobytu w mieście. Kiedy jednak parę takich kart sfabrykowano nieco gorzej od innych, policja zaczęła śledzić, i chwytła ptaszków. Byli nimi żydzi Berko Mittelman, Kalman Zolotowski i Jankel Schatz. Znalezione u nich mnóstwo fałszywych stempli, blankietów i pieczęci.

URYWEK

z bohaterskiej epopei „Wybory”, napisanej wierszem częstochowskim.

A była walka w Krakowskiej stolicy,
Jakiej nie było nawet i w Afryce!
Stańczyków wodze ruszyły na planty:
Leo, Jaworski, Federowic Kanty
I przed swe pułki zaczęły harcować,
Aby zwyciężyć albo zreiterować.
Żołnierza miały te wodze dobrego
Do wszelakiego prania wojennego.
Miały i kunie i wojenne trąby
Miały kanuny, co strzelają bomby.
Zwycięstwo pewne, z czego nie wynika
Aby nie przybrać sobie sojusznika.
To też Jaworski, chociaż się nie strachał
Na sojusznika wziun żydowski kahał,
Co pochwalili Leo, Federowic.
Wodzem kahału był zaś mąż Horowitza,

Co umie walczyć otwarcie i skrycie
I z odtylecównie strzelać należyte!
Od drugiej strone dzielnymi żołnierzem
Też dowodziły okropne rycerze:
Johann von Rotter od koncentracji,
I von Daszyński od demokracji
Dobosz, co miły jest kobiecie wszelkiej
Nareszcie Adolf, a z przydomkiem Wielki.
Te wodze wzieny se za sojusznika
Męża tegiego, to jest Kramarczyka,
Co nie najgorszym był w pośród narodu
Bo umiał walczyć z boku, z tyłu, z przodu.
Oprócz tych armij dwóch, jako podano
Była i trzecia, z którą walczyć miano:
Kazimirz Bartek nią komenderował
I dla niej mądrych uwag nie żałował
A chociaż nie był antysemitnikiem
To czasem żyda zarzynał kozikiem.
Bromowicz wreszcie miał armję czwartą
Nie bardzo liczną, lecz w boju zażartą!
Kiedy do boju zaryczały trąby
Z kanon zaczęły wylatywać bomby
Kiedy zaczęło i strzelać i siekać
Każden kciół walczyć, nicht nie kciół uciekać!
Jako ów Tytan walczył Federowic,
Zabit przez niego szpetnie był Bromowic.
Kazika Bartka Horowicz zasiekał,
Ale sam także śmierci się doczekał:
Bo mu brzuch rozpruł człek chytry, nieloter,
Co był dowódcą i zwał się von Rotter.
Rottera znowu, chociaż się zakrzuszył
Dzielny Jaworski arkanem zadusił.
Leo zarzezał wodza Daszyńskiego.
Kramarczyk ranion był przez Jaworskiego.
A zaś Dobosza razem z Kramarczykiem
Rozrzezał Hirs Landau, co był pułkownikiem.
Na kuniec Adolf, co był Wielkim zwany,
Został przez Lea szpetnie zarzezany.
Gdy się rzezanie skończyło nareszcie,
To krew w rynsztokach pływała po mieście,
Rannym zaszyto ich rany szpagatem
Trupów grzebiono, no i kuniec na tem!

Po zgonie Mac Kinleja.

Ostatnie chwile Mac Kinleja.

Nieszczęśliwy prezydent Stanów Zjednoczonych, czując, że koniec jego już się zbliża, kazał przywołać do siebie swą żonę. Była wtedy godzina 11 przed północą. Pani Mac Kinley usiadła u łóża umierającego męża i wzięła go za rękę. Tak przesiadła do godziny 12. Lekarze, widząc zbliżającą się katastrofę, prosili ją pod jakimś pozorem do drugiego pokoju.

W niedługi czas potem Mac Kinley odzyskał na chwilkę przytomność i wyjąknął słabym głosem: „Żegnajcie mi wszyscy! Tak chce Bóg, niech się dzieje wola Jego!” — poczem znów stracił przytomność i rozpoczęła się ostateczna agonja.

Członków gabinetu wpuszczono pojedynczo do pokoju, w którym umierał prezydent Stanów Zjednoczonych. W chwili samej śmierci byli u łóża śmierci obok lekarzy, sekretarz prywatny dr Rixey, pani Barber i panna Duncan.

Bezpośrednią przyczyną śmierci Mac Kinleja była, jak się okazuje, czarna kawa, którą zmarły prezydent wypił we czwartek rano po spożyciu rosółu z kurcząt. Gdy niebezpieczeństwo zaczęło się wzmacniać, wezwano do Buffalo słynnych specjalistów do chorób serca, doktorów Janowaya i Johnsona. Mac Kinley nigdy nie był zdrow na serce, a przytem palił bardzo mocne cygara i pił bardzo wiele czarnej kawy.

W czwartek wieczorem lekarze zauważyli, że prezydent nie strawił pokarmu, spożytego rano. Około godziny drugiej po północy puls zaczął bić słabiej, siły zaczęły opadać gwałtownie, widocznem było, że katastrofa zbliża się szybkim krokiem. Wobec tego lekarze chwycili się najbardziej ostrych i radykalnych środków, dali przeto umierającemu prezydentowi silną dawkę digitalis i strychniny. Kiedy jednak nawet i te środki pozostały bez widocznych skutków, postanowili lekarze użyć ostatniego w takich wypadkach środka, a mianowicie wstrzyknięcia roztworu soli.

Mac Kinley odwrócił głowę i zagadnął lekarza: Co pan robisz? — „Daję środek na uspokojenie serca” — brzmiała odpowiedź. — A czy to tak konieczne? — zapytał znowu prezydent. — „Tak jest, bardzo konieczne” — odpowiedział lekarz. Przez resztę nocy stan prezydenta był anormalny, ledwie trochę przyszedł do siebie, następował znowu ubytek sił i omdlenie. Gdy zaczęło świtać, Mac Kinley poprosił lekarzy, aby otworzyli okno, mówiąc: „Chcę widzieć drzewa, one są tak piękne”.

Każdego musi uderzyć niedołęstwo, czy zła wola lekarzy, którzy się opiekowali Mac Kinleyem. Z tych dwu przypuszczeń lżej jest przyjąć pierwsze, co jednak nie jest mniej karygodne od drugiego. Wszak ci lekarze, wyjąwszy kulę, zaszyli wewnątrz kawalek surduta; wszak nie próbowali nawet wydobyć drugiej [kuli, tkwiącej w ciele prezydenta, a wreszcie co to byli za lekarze, którzy nie wiedzieli o tem, iż czarna kawa może zaszkodzić choremu na serce prezydentowi! Wyglądają oni raczej na anarchistów, niż na lekarzy.

Poprzednik Czołgosza.

Senator Ellsworth twierdzi, że anarchiści postanowili wykonać zamach na prezydenta Mac

Kinleja jeszcze na wiosnę. Zamachu miano dokonać w Patterson. Pewien włoski anarchista, nazwiskim Michał Amungi, który został wylosowany do zamordowania prezydenta, wpadł w ręce policji w San Francisco. Ze względu jednak na panią Mac Kinley, która wtedy była chora, nie postawiono Amungi'ego pod zarzutem usiłowania morderstwa, lecz tylko rzekomo za włóczęgostwo skazano go na ośm miesięcy robót przymusowych.

Z Berna Szwajcarskiego donoszą, że włoscy anarchiści w Genewie pozostawali zawsze w bardzo ścisłych stosunkach z anarchistami amerykańskimi. Celem ułatwienia anarchistycznej propagandy wydawali oni w porozumieniu z redakcją pattersońskiej „Biblioteka sociale libertaria” redagowaną przez Krapotkina po włosku „Anarchję”, która rozchodziła się w tysiącach egzemplarzy.

„Kölnische Zeitung” donosi, że w Niemczech zakazano, jak najsurowiej, odbywania jakichkolwiek zgromadzeń anarchistycznych. Dziennik ten również stwierdza, że także między anarchistami niemieckimi i amerykańskimi zawsze było jak najściślejsze porozumienie. Władze niemieckie mają odtąd czuwać bardzo pilnie nad osobami, podejrzanymi o knowania anarchistyczne.

Jan Most.

Znany anarchista, Jan Most, został nareszcie aresztowany, ale po przesłuchaniu wypuszczono go za kaucją 1000 dolarów... Mosta aresztowano za artykuł, jaki umieścił w redagowanej przez siebie „Wolności” niedługo przed zamachem, wykonanym przez Czołgosza na osobie Mac Kinleja.

Most reprodukował tylko artykuł, pisany w r. 1848 przez Karola Heurzena, sam bowiem nie miał czasu napisać własnego artykułu, gdyż dzień przedtem był na wycieczce, urządzonej przez klub anarchistyczny.

Powyższy artykuł wzywa do mordów bez wybierania środków i kończy się słowami: „Ratujcie ludzkość sztyletem, trucizną i dynamitem!” Most jest z pewnością obok Emmy Goldmann głównym sprawcą moralnym ohydnych czynu Czołgosza, a mimo to wypuszczono go na wolną stopę... Yankesi traktują widocznie wszystko z właściwą im zimną krwią i spokojem. Takie jednak postępowanie wobec anarchistów — jak dotąd — wydała bardzo fatalne następstwa.

W piątek pojawiły się na ulicach Chicago następujące olbrzymie plakaty: „Jeżeliby Mac Kinley przed godziną 10 rano w niedzielę umarł, wzywamy sto tysięcy dobrych obywateli amerykańskich, aby zgromadzili się o tej godzinie przed gmachem więziennym i dopomogli nam do wydobycia wszystkich tam się znajdujących anarchistów razem z Emmą Goldmann, a potem na latarnię z nimi! (Podpisano:) Weinland, John Pierce, Edward Hufers”. Na wszelki wypadek wywieziono w tajemnicy Emmę Goldmann i umieszczono ją w innym więzieniu.

Na wieść o śmierci Mac Kinleja wysłali między innymi depesze kondolencyjne cesarz Wilhelm, włoski prezydent gabinetu Zanardelli i minister spraw wewnętrznych Prinetti, prezydent francuskiej Republiki Loubet. Hr. Gołuchowski zjawił się w ambasadzie amerykańskiej i złożył tam imieniem rządu austro-węgierskiego kondolencję.

Prezydent Roosevelt.

Według brzmienia amerykańskiej konstytucji, władza prezydenta Stanów Zjednoczonych, przejdzie na dalszy ciąg czterolecia, na które został obrany Mac Kinley, w ręce wiceprezydenta Stanów. Jest nim obecnie Teodor Roosevelt.

Człowiek, na którego tak niespodziewanie spadła najwyższa godność republiki, daje wszelkie gwarancje, iż politykę swego poprzednika nie tylko dalej będzie kontynuował, lecz nadto radykalizuje ją i doprowadzi do wysokiego stopnia rozwoju. Roosevelt jest, równie jak Mac Kinley imperjalistą, zwolennikiem polityki zaborczej, polityki, która, jego zdaniem, nie tak odpowiada stanowi i rozkwitowi Stanów Zjednoczonych i doprowadzi je na szczyt potęgi, groźnej nawet mocarstwu europejskim.

Obecny kierownik rządu w Stanach Zjednoczonych liczy dopiero 43 lat, gdyż urodził się w r. 1858. Ojciec jego, bogaty kupiec, zostawił swemu synowi pokaźny majątek; młody Roosevelt mógł być śmiało prowadzić przy pomocy ojcowskiego grosza próżniacze życie złotego młodzieńca, lecz widać los nie chciał, aby wybitne zdolności przyszłego prezydenta miały się zmarnować w zamęcie życia i użycia za każdą cenę. Roosevelt ukończył świetnie uniwersytet i, przybywszy do Nowego Jorku, rzucił się odrazu w wir walk politycznych. Rezultatem jego działalności publicznej było to, iż w dwudziestym trzecim roku życia został już obrany członkiem ciała prawodawczego w Albany.

Starzy politycy z politowaniem spoglądali na arystokratycznego gołowasa, który zasiadł tak

 Zareczynowe podarki, Secesyjne kasetki, Bomboniery, Kartonarze, Koszyki,
w największym wyborze i w cenach fabrycznych poleca **Cukiernia Lwowska Jana Michalika, Floryańska,**
-- 45. --

niespodziewanie w poważnem ich towarzystwie. Bogaty, ambitny młodzik otrzymał nawet szydercze przezwisko „jedwabnej pończochy“. Niedługo jednak przekonali się, że młody ich towarzysz nie dla zadowolenia próżnej ambicji dał się wybrać do ciała prawodawczego. W płomiennych mowach piętnował Roosevelt, nadużycia możnych i przemożnych milionerów, walczył w obronie warstw pracujących i nie cofał się przed niczem, gdy szło o wykazanie jakiegoś nadużycia. Niektóre frazesy z licznych mów jego cieszyły się nawet znaczną popularnością. Między innemi, wszystkie pisma amerykańskie obiegrała wiadomość, że młody arystokrata nazwał dyrektorów jednego z towarzystw kolejowych „bandą zwyczajnych złodziei“ i „klasą bogatych przestępców“.

Niedługo potem zaczął się Roosevelt ubiegać o urzędy publiczne. Pierwsza próba, której celem było ni mniej ni więcej tylko burmistrzostwo Nowego Yorku, spełzła wprawdzie na niczem, lecz wykazała odrazu, że młody polityk nie myśli zadowalniać byle czem swoich ambicji. Dopiero jednak około roku 1886 został komisarzem w służbie cywilnej, potem zaś prezydentem policji w Nowym Yorku. Jako „commissioner“ Stanu nowojorskiego podczas obioru prezydenta przeprowadził bardzo ważną reformę. Mianowicie udało mu się spowodować, że wyżsi urzędnicy mimo zmiany prezydenta Stanów, mieli być pozostawiani na swoich dotychczasowych posadach. Wprowadziło to znaczny ład w fatalne pod względem uczciwości i kwalifikacyj moralnych sfery urzędniczej stosunki amerykańskie.

W r. 1897 został Roosevelt mianowany podsekretarzem stanu w ministerstwie marynarki. Na tem wysokim stanowisku dokładał Roosevelt wszelkich starań, aby za każdą cenę sprowadzić wybuch wojny między Hiszpanją a Ameryką. Gdy wojna wybuchła, złożył urząd i uformował z najlepszych sportsmanów Nowojorskich (sam jest zapalonym zwolennikiem wszelakiego sportu) oraz z „cowboyów“ z Arizony korpus ochotniczy, wstawiony potem pod nazwiskiem „Rough Riders“. Sam stanął na czele tego korpusu. Oddział jego uczestniczył w wielu bitwach, lecz właściwy swój rozgłos zawdzięczał Rough Riders i ich przywódca, słynnemu szturmowi na wzgórze San Jago. Dzięki osobistej odwadze pułkownika Roosevelta i szalonej pogardzie śmierci, jaką okazali „Rough Riders“ odparto Hiszpanów aż za drugą linię szanów, zdobyto wzgórze San Jago. Od tej chwili datuje się sława Roosevelta jako żołnierza.

To odznaczenie się przyniosło mu jednak nie tylko wojskowy awans i zaszczyty. Dzielnego żołnierza stał się jedną z najpopularniejszych postaci w Stanach Zjednoczonych, specjalnie w stanie Nowojorskim, dzięki czemu szedł po drabinie godności bardzo szybko w górę. Zaraz po wojnie, w roku 1898 obrano go prezydentem stanu New-York, a w roku zeszłym został prezydentem senatu, a tem samem wiceprezydentem Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Z powierzchowności przypomina Roosevelt raczej jakiegoś niecywilizowanego trapera, aniżeli człowieka, który swemi zdolnościami i wysoką kulturą umysłową zdołał wydstać się na swoje obecne stanowisko. Wzrostu średniego, niezgrabny, o chodzie ociężałym, sprawia Roosevelt przy wyjściu na mównicę niezbyt sympatyczne wrażenie. Dopiero w ciągu przemówienia, gdy słuchacz przyzwyczaił się zarówno do postaci, jak do sposobu argumentowania, który zrazu z początku razi nieco szorstkością i nagłymi przeskokami, zdobywa sobie Roosevelt audytoryum, podbija je energją i oryginalnością wymowy i zmusza do burzliwych oklasków.

Roosevelt jest, jak już było wspomiane, imperjalistą. Republikanie, oddani imperjalistycznemu kierunkowi polityki zagranicznej, widzą też w nim człowieka, który może przyszłość Stanów Zjednoczonych pchnąć na nowe tory. Fanatyczny zwolennik doktryny Monroego: „Ameryka dla Amerykanów“, jest Roosevelt typem dzisiejszego Yankesa. Poglądy jego są znacznie radykalniejsze od tych, jakie kierowały Mac-Kinleyem; zwłaszcza w kwestji syndykatów zajmuje stanowisko nieprzychylnie „hodowli milionerów“, jaka odbywa się teraz na wielką skalę w Ameryce, kosztem pracy i potu warstw pracujących.

W sobotę o godz. 1 minut 40 popołudniu przybył Roosevelt do Buffalo, odwiedził zwłoki Mac Kinleya, a potem udał się do domu swego przyjaciela Wilcoxa, gdzie złożył przysięgę urzędową. Wszyscy sekretarze stanu, czyli ministrowie, złożyli natychmiast swoje teki, dając tym sposobem Rooseveltowi możność zrekonstruowania gabinetu, jeżeli tylko będzie to uważał za stosowne.

Z OSTATNIEJ CHWILI.

TELEGRAMY „NASZEGO GŁOSU“ Z DNIA 16 PAŹDZIERNIKA 1901.

Lwów: Dnia 29 b. m. odbędzie się tutaj zgromadzenie, na którym będzie przemawiał nowo obrany poseł Bojko. Zgromadzenie to zwołuje komitet techniczno-przemysłowy.

Brody: Zastrzelił się tutaj kierownik tutejszej sekcji skarbowej, komisarz skarbu Kisielewski.

Żyd defraudantem.

Lwów: Niejaki Edward Menkes, przyjaciel dra Byka, prezesa Kasyna żydowskiego i niedoszłego posła na Sejm z miasta Lwowa, puścił się na spekulacje finansowe, a widząc, że szacherki już dalej ukryć się nie dadzą, czmychnął sobie z stolicy Galicji.

Pan Menkes był niegdyś właścicielem księgarni w Tarnowie, a następnie otrzymał posadę w oddziale handlu bydła przy galicyjskim Banku hipotecznym. Otóż sprytny żydek „wyrabiał“ różnymi rzeźnikom prywatne pożyczki w Banku, na które interesanci wystawiali mu pożyczki. Następnie p. Menkes eskontował te weksle w Banku hipotecznym z późniejszą datą zapłaty, a pieniądze, uzyskane w ten sposób, chował do swojej kieszeni.

Tymczasem bank hipoteczny przedłożył oszukanym rzeźnikom weksle do wykupu i oszustwo wyszło na jaw. Sprytny żydek, wiedząc, że na dzień 15 września przypada pierwszy termin zapłaty weksli, umknął zawczasu ze Lwowa. Suma zdefraudowanych w ten sposób pieniędzy ma wynosić około kilkadziesiąt koron. Szkodę poniosą tylko oszukani klienci pana Menkesa, Bank bowiem jest pokryty, gdyż podpisy na wekslach są prawdziwe.

25-letni Jubileusz kolei tarnowsko-lełuchowskiej.

Nowy Sącz. Wczoraj o 10 zrana przyjechał tutaj minister skarbu, Wittek, w towarzystwie szefa sekcji H, aberera dr Henocha, dyrektora Horoszkiewicza i zastępcy dyrektora p. Szukiewicza.

Na dworcu udekorowanym wspaniałe kwiatami i zielenią, przywitał ministra naczelnik stacji nowosądeckiej p. Klein.

Nadto przemawiał starosta nowosądecki Jarosz i burmistrz miasta dr. Barbacki, dworzec był przepełniony tłumami publiczności.

Po mszy św. udał się minister Wittek na zwiedzanie kolonii kolejowej, urządzeń stacyjnych i warsztatów. O godzinie 1-szej w południe odbyło się w restauracji kolejowej śniadanie.

Pierwszy toast na cześć cesarza wniósł dyrektor Horoszkiewicz. Minister Wittek pił na cześć tych, którzy budowali kolej tarnowsko-lełuchowską i tych, co ją obecnie prowadzą. Starszy inspektor Abdermann wniósł toast na cześć Witteka, Haberer na cześć koleżeństwa między kolejarzami; szereg przemówień zakończył zastępca dyrektora kolei państwowych Szukiewicz toastem: Kochajmy się!

O trzeciej po południu wyjechał Wittek na wizytację linii Nowy Sącz-Orlo, a potem udał się koleją transversalną do Zakopanego.

GDAŃSKA MOWA CESARZA WILHELMA.

Gdańsk: Cesarz Wilhelm przybył tutaj w sobotę. Przed gmachem „Arturhof“ przywitał go burmistrz miasta. Cesarz na przemowę burmistrza odpowiedział co następuje:

N A D E S Ł A N E.

Park Krakowski TEATR ROZMAITOSCI

dzisiaj i Codziennie

wielkie przedstawienie akrobatyczne
połączone z Koncertem.

Muzyka 20 p. p. Reżyser: Rudesindo Roche

Od 1-go września nowy program.

Wstęp w dniu powszednie 10 ct. Miejsca rezerwowane: po 60 ct., po 50 i po 30 ct. — Bilety do miejsc rezerwowanych uprawniają do wolnego wstępu. — W niedziele i święta wstęp 20 ct. W te dni bilety rezerwowane nie uprawniają do wolnego wstępu.

Sprzedaż biletów u Wgo St. Karlińskiego w Sukiennicach a od godz 3 popołudniu przy kasie.

do 3 zlr. 65 ct. za metr na bluzki i suknie, jakoteż Henneburga jedwab czarany, biały i kolorowy od 65 centów do 1 1/2 zlr. 65 ct. za metr kaftanów na zadanie odwrotnie. Za listy pisanne do Szwal-caryi płaci się podwójne porto.
G. Henneburg fabrykant (c. i k. nadworny dostawca) w Zurychu.
170.

„Przybywam właśnie ze spotkania z moim przyjacielem, cesarzem rosyjskim. Spotkanie to, pełne najwyższego znaczenia, odbyło się ku najzupełniejszemu obopólnemu zadowoleniu i umocniło w sposób niewzruszony przedświadczenie, iż pokój europejski zostanie dla ludów na długo utrzymany. Ten fakt właśnie sprawia ulgę memu sercu w chwili, gdy wstępuję w mury tego starożytnego pięknego miasta handlowego“.

W dalszym ciągu zapewniał cesarz miasto Gdańsk o swojej przychylności i wyraził zadowolenie, że udało mu się przezwyciężyć trudności funduszowe, jakie stały na przeszkodzie dalszemu rozwojowi Gdańska, dodając:

„Znacie mnie chyba dość dawno, aby wiecie, iż gdy coś sobie za cel postawię, potrafię to przeprowadzić“.

Następnie cesarz w mundurze huzarów leibgardji odprowadził brygadę huzarską do koszar i tam, w kasynie wojskowem zatrzymał się jakiś czas na śniadaniu.

Kwestja Boerska.

Kapstadt: Panuje tutaj przekonanie, że ostatnia proklamacja naczelnego wodza wojsk angielskich w Afryce południowej, lorda Kichenera, wydała bardzo ujemne rezultaty.

Bloemfontein: W miejscowości Vimburg 234 Boerów złożyło przysięgę wierności w ręce Anglików.

Po śmierci Mac-Kinleya.

Buffalo. Wiceprezydent Stanów Zjednoczonych, Roosevelt, w którego rękach spoczywa obecnie najwyższa władza w północnej Ameryce, wydał proklamację, w której postanawia, że w czwartek, jako w dzień pogrzebu prezydenta Mac Kinleya, mają być odprawione w całych Stanach Zjednoczonych żałobne nabożeństwa za spokój duszy zmarłego prezydenta.

Dziś o godzinie 11 rano odprawiono tutaj za sprawą prezesa Wystawy, Melborna, żałobne nabożeństwo, na którym zjawili się w komplecie wszyscy członkowie gabinetu, wiele wybitnych osobistości, tudzież wdowa po zmarłym prezydencie Mac Kinleyu.

Zwłoki Mac Kinleya przeniesiono do gmachu miejskiego, gdzie będą wystawione na widok publiczny.

Chicago: Policja przyszła do przekonania, że na życie Mac Kinleya nie istniał żaden spisek i dlatego zaniechała w tym kierunku dalszego śledztwa.

Cleveland: Ojciec mordercy Mac Kinleya, Czołgosz, wyjechał do Buffalo, aby skłonić syna do wyznania całej prawdy, a specjalnie tego, czy istniał jakiś spisek na życie prezydenta, czy też Czołgosz dokonał zbrodni tylko na własną rękę.

Kapstadt: Ranuje tutaj przekonanie, że ostatnia proklamacja naczelnego wodza wojsk angielskich w Afryce południowej, lorda Kichenera, wydała bardzo ujemne rezultaty.

Bloemfontein: W miejscowości Vimburg 234 Boerów złożyło przysięgę wierności Anglików.

Barcelona: Podczas walki z bykami przyszło do bardzo poważnych zaburzeń. Blisko 4000 widzów, niezadowolonych z przebiegu walki, obiegło kasę i domagało się zwrotu pieniędzy. Dyrektor areny uciekł, w obec tego, że tłum groził zburzeniem areny, policja musiała się wdać w tę sprawę. Wiele osób aresztowano, kilka z nich odniosło rany.

wszeh nauk lekarskich **Dr. Tadeusz Mayzel**, specjalista dla chorób skurnych, wewnętrznych i pęcherzowych 6-letni sekundaryusz śp. Prof. Zarewicz w Krakowie i lek. klinik prof. Kopuszego i Neumana w Wiedniu mieszka obecnie przy ul. Sławkowskiej l. 50 l. piętro — ordynuje od 10 do 12 i od 2 do 5. — Dla kobiet osobna poczekalnia. 2311. (1-6)-

Wszeh nauk lekarskich
Dr. HENRYK MATZKE
przeniósł swój Zakład dentystyczny z ulicy Szewskiej Nr. 19. na róg ulicy Grodzkiej, plac Dominikański Nr. 1, II piętro Apteka Wgo Hellera), gdzie nadal ordynować będzie. 2364.

Sprzedaż dubletów

roślin zbytnich

w Ogrodzie botanicznym rozpoczęła się z dniem 16 b. m.

Skład fortepianów
W. BARABASZ i Sp.
Kraków, Rynek 39, I. piętro. 2106

Znakomite TUTKI CYGARETOWE z fabryki **RUDOLFA HERLICZKI** w Krakowie są do nabycia w trafikach, składach papieru tak w Krakowie, jak i na prowincyi. Wzory i cenniki darmo i opłatnie. 2380

Do wydzierżawienia

jest ogród dworski tj. owocowy, warzywny i kwiatowy, z cieplarniami i inspektami na lat sześć.

Zarząd dóbr Oleszyce.

2441 1 3

Do sprzedania

za małą dopłatą i pod bardzo korzystnymi warunkami następujące realności, będące własnością instytucji finansowej:

- 1.) **Realność dwupiętrowa** z trzech piętrową oficyną, w Krakowie przy ul. Józefa.
- 2.) **Realność dwupiętrowa** w Krakowie przy ul. Bartosza.
- 3.) **Realność dwupiętrowa** w Krakowie przy ulicy Topolowej.
- 4.) **3 Realności jednopiętrowe** w Podgórzu.

Blizszych informacji udzieli, do pertraktacji upoważniony, **p. Ignacy Plesnar** Kraków, ul. Szewska 13 Dział inzeratowy „Naszego Głosu“.

1874 41 0

Zarząd dóbr Bierzanów

poczta i stacya kolei Bierzanów

poleca do siewu:

Żyto „Petkus“ znana najlepsza odmiana 17 K. 50 za 100 Kg.

Żyto „Montańskie“ bardzo wytrwale dla słabszych gruntów 16 K. 50 za 100 Kg.

Pszennice „Ostkę“ zregenerowaną bardzo pełną i wytrwałą 19 K. 50 za 100 Kg.

Przenice „Mold Redriwer“ bardzo pełną, angielską odmianę 20 K. 50 za 100 Kg.

Pszennice „Banatkę“ z oryginalnego wysiewu 19 K. 50 za 100 Kg.

Ceny rozumie się loco stacya Bierzanów za 100 Kg. bez worka. Worki po cenie własnych kosztów.

Dobra sposobność

przy pięknej jesiennej porze korzystania ze zniżonych o 33% cen kąpieli siarczanych w Swoszowicach

We wrześniu i październiku. Mieszkania zniżone o 66%. Omnibus odchodzi:

z rynku	. . . o godz.	9 rano
powrót.	. . . o	12 w poł.
z rynku	. . . o	1 ³ / ₄ pop.
powrót.	. . . o	6 wiecz.

2440 ZARZĄD.

KURS

rachunkowości państwowej i kupieckiej.

urządzają fachowi instruktorowie przy ul. długiej l. 37 I piętro. Pomysłowy wynik prawie zapewniony. Dla Pań osobne godziny. Niezamożni bezpłatnie. 2 68

Kamienica II ptr.

oficyna, 5 okien, frontu, pod korzystnymi warunkami do sprzedania. Wiadomość: Pędzichów, 8 parter. 2498 1 4

EKONOM

zdolny, poszukuje posady od 1 października b. r. na ordynarję. „A“ poste restante Dębica. 2460 1 3

Do sprzedania

Dom jednopiętrowy na Ludwimowie Nr. 91. z długim 4000 k. a 6000 k. dopłaty. Wiadomość ul. Arjańska Nr. 7 w Krakowie, w Restauracji 2398 1 6

Majątek ziemski

w pięknej bardzo okolicy, od Tarnowa 13 kilometrów oddalony, składający się z 919 mórg, w czem 362 morg roli bardzo dobrej gleby pszennej, 126 morg dwukośnej słodkich łąk — reszta zaś bardzo pięknego lasu sosnowego od 10 do 50-letniego, wraz z inwentarzem żywym, oraz dobrymi budykami tak mieszkalnymi jakoteż gospodarczymi ma do sprzedania **p. Ignacy Plesnar**, zarządca działu inzeratowego „Naszego Głosu“ ul. Szewska l. 13. 2473. (1—?)

Dwie bardzo piękne kamienice

II piętrowe z komfortem budowane w pobliżu plant się znajdujące i z frontem do plant postawione — bez długów prywatnych — pod bardzo korzystnymi warunkami ma do sprzedania **p. Ignacy Plesnar**, zarządca działu inzeratowego „Naszego Głosu“, ul. Szewska l. 13. (1—?)

TOWARZYSTWO TKACZY

pod wezwaniem św. Sylwestra

156

W KORCZYNIE

poczta loco obok Krosna

zaszczycone medalami zasługi na Wystawach w Rzeszowie, Przemyśle, Krakowie i na pow. Wystawie we Lwowie w r. 1894,

poleca **P. T. Publiczności** ze swego głównego składu

wyroby czysto lniane, jak:

plótna różnego gatunku od najcieńszych do najgrubszych na koszule, prześcieradła, poszewki, sienniki, worki, ściěrki do podłóg i t. p.; płócienka kolorowe i zefiry w różnych deseniach i kolorach; dreliszki zwykłe i adamaszkowe, z orłami polskimi, szare kuchenne, kąpielowe włochate; obrusy z serwetami w różnych deseniach i gatunkach, tak białe, adamaszkowe, jak również kolorowe; chustki męskie i damskie białe; ściěrki szare i białe z brzegami kolorowymi; fartuszki kolorowe ze szlakiem; kapy na łóżka; kangarny czysto wełniane: szewioty (zeugi) na ubrania męskie, damskie i dziecinne, tak letnie, jakoteż zimowe różnego koloru, gatunku i t. p. w zakres tkactwa wchodzące.

UWAGA: Towarzystwo nie posiada w żadnym mieście składu, li tylko w Korczynie (przy szkole kraj. tkackiej) we własnej kamienicy, ani też żadnych agentów nie wysyła. — Wiele listów z uznaniem w każdej chwili do przejrzania.

ADRES: Towarzystwo Tkaczy pod wezwaniem św. Sylwestra w Korczynie obok Krosna.

Zamówienia skutecznają się odwrotną pocztą. — Cenniki i próbki na żądanie wysyła się franco. Z poważaniem **DYREKCJA.**

Wszelkie Tkaniny

własnego wyrobu — ciężko czysto lniane z najlepszych gatunków przędzy

jako to: Weby z apreturą i bez, plótna od najgrubszych do najcieńszych zwykłej i podwójnej szerokości od (80—200 ctm.), dymy, chusteczki białe i kolorowe, obrusy i serwetki wszelkich gatunków, ręczniki, dreluchy, płócienka kolorowe i zefiry w różnych deseniach, barchany, — szewioty (zeugi) na ubrania męskie, damskie i dziecinne letnie i zimowe i t. p. wyroby po cenach bardzo umiarkowanych poleca: 2428 1 6

Mieczysław Gonet w Korczynie obok Krosna.

Cenniki i próbki na żądanie wysyła się franco.

MAJĄTEK ZIEMSKI

w zachodniej Galicyi w uroczej okolicy położony obejmujący 7000 mórg w czem 4000 mórg lasu rębego z siedzibą magnacką zamkową — wraz z inwentarzem żywym i martwym jest do sprzedania. — Wiadomość udziela **p. Ignacy Plesnar** zarządca działu inzeratowego „Naszego Głosu“ ulica Szewska l. 13. 2479

Knorra mąka owsiana

jest i zostanie najlepszym a przytem i najtańszym środkiem spożywczym dla dzieci. Sprawia dobroć krwi, silne kości, ochrania przed angielską chorobą i usuwa letnie dolegliwości żołądka u małych dzieci.

Matki, które nie mogą same dzieci karmić, powinny tylko **Knorra mąki owsianej** używać, która z krowiem mlekiem zastępuje zupełnie mleko matki.

Więcej niż 300.000 dzieci żywi się corocznie Knorra mąką owsianą, to jest najlepszym poleceniem.

Bacność na markę „Knorr“.

Wszędzie do nabycia.

1754 4 3

Wszelkich Odpowiedzi

prywatnych w celu podania informacji lub adresu przesyła się jedynie li tylko

za nadesłaniem marki na 20 hal.

Zarząd Działu inzeratowego „Naszego Głosu“

Kraków ul. Szewska l. 13. 160 37 0

Stowarzyszenie fryzjerów

poszukuje kilku zdolnych starszych i młodszych pomocników fryzjerskich z natychmiastowym wstąpieniem do kondycji. Chłopey z ukończoną 4 klasą znajdą umieszczenie.

Blizszych informacji udziela: **Biurowarzystwa fryzjerów** Kraków Grodzka Nr. 39, 2294 6 10

Józef Kulik fryzjer w Nowym Targu

poszukuje zaraz 24 6 1 3

pomocnika — katolika.

KUCHARZ lub KUCHARKA

oraz

starszy lokaj

znaleźć mogą służbę od dnia 1-go października b. r. Blizszej wiadomości udziela **ustnie** portyer w domu Nr. 29 przy ulicy Karłowickiej. 2463 1 4

DO SPRZEDANIA

z powodów rodzinnych kamienica jednopiętrowa, sucha, zdrowa, dobrze się rentująca, w Podgórzu ul. Kalwaryjska. Blizszych wiadomości udzieli: **Wny Ferdynand Hofmann** Kraków, Sukienice. 2424 1 3

Założony 1836.

Telefon Nr. 43.

MAGAZYN HENRYKA SCHWARZA

w Krakowie, ul. Grodzka 13.

poleca na jesień i zimę

Materie wełniane i jedwabne na suknie.

Aksamity, Plusze.

Pledy, Chustki, Koldry, Kapy, Firanki, Dywany, Płótna, Szyrtyngi, Barchany, Szewioty, Obrusy, Chustki do nosa, Ręczniki, Pończochy, Skarpetki. 2414 1 7

Gotowe Zakiety, Saki, Peleryny, Kostiumy.

Ceny umiarkowane. Próbki na żądanie.

Magazyn przyjmuje zamówienia na konfekcję damską według żurnali lub modeli.

Gruszki

Najszlachetniejsze gatunki „ber“ jeśiennych soczystych i słodkich

wysyła jak długo zapas starczy w koszykach 5 kg. po 1 złr. 20 ct. oplatnie do wszystkich stacyj pocztowych w Galicyi.

26491-3 Zarząd dóbr poczta Droginia

Gospodyni inteligentna

z dobrego domu liczy lat 36 z dobrimi świadectwami gospodarskiej, ogrodniczej i pszczelniczej poszukuje posady na plebanie lub do opieki starszej osoby. Adres: **W. L.** ul. Kościuszki Nr. 479 w Bochni. 2478

Urzędnik państwowy

z poborami 5000 koron rocznie w sile wieku, ojciec kilkorga dzieci, poszukuje w celach matrymonialnych panny, lub bezdzietnej wdowy w wieku od 28—36 lat z posagiem najmniej 20.000 koron w gotówce. — Łaskawe zgłoszenia z fotografią uprasza się nadsyłać pod „Eu-tychie“ poste restante Rzeszów. — Rzecz traktuje się poważnie, dyskrecya więc zapewniona. 2465

SKLEP z NAFTĄ

i urządzeniem na ulicy św. Jana L. 10, jest z powodów rodzinnych 2476 do sprzedania.

Do sprzedania

z powodu wyjazdu meble z 2 pokoiów i kuchni.

Pawia Nr. 4 III p. 2480 1 3

Mieszkanie do wynajęcia

od 1. października 2465

4 pokoje, przedpokój i kuchnia ulica Garncarska Nr. 6 I. piętro.

Zdolny cukiernik

poszukuje zajęcia, również może objąć w zarząd cukiernię lub restaurację Wiadomość w Dziale inzeratowym „Naszego Głosu“. 2423 1 3

Codziennie świeże

masło deserowe

4¹/₂ klg za 9 koron 90 gr. oplatnie do każdej stacyi pocztowej wysyła **Handel chrześcijański „Praca“** w Tarnowie. 2443 1 3

Nowości księgarń

D. E. FRIEDLEINA

w Krakowie

Rynek Nr. 17. — Telefon Nr. 452.

Rydel Lucjan. Poezye. Wyd. nowe, powiększone utworami pisanymi do narzeczonej, ozdobione rysunkami i portretem autora, rys. St. Wyspiańskiego. Złr. 1.60 ct.

W ozdobnej oprawie . . . 2—

Tetmajer Kaz. Przerwa. Haśla. Zbiór poezyj, niedozwolonych przez cenzurę rosyjską. . . . . Złr. —80 ct.

W ozdobnej oprawie . . . 1.20

Żuławski Jerzy. Poezye I. Wydanie II. z portretem autora rys. St. Wyspiańskiego. . . . . Złr. 1.30 ct.

W ozdobnej oprawie . . . 1.80

Bieder Edmund. Poezye. Serja I. Z Rys. St. Machalskiego. . . . . Złr. 1.30 ct.

Mazanowski Mikołaj i Antoni. Podręcznik do dziejów literatury polskiej. Cena za całość wraz z ozdobną okładką. . . . . Złr. 1.90 ct.

Do nabycia we wszystkich księgarniach. 2402 1 0

Dzwonek Częstochowski

pismo miesięczne ilustrowane, wychodzi od 1 lipca 1901 r. pod redakcją

ks. Józefa Adamczyka.

Prenumerata roczna w Krakowie wynosi 12 koron, półrocznie 6 koron.

Prenumeratę przyjmuje skład główny na Galicję, Wielkopolskę i na Prusy Zachodnie

księgarnia katolicka

Dra Wład. Miłkowskiego

w Krakowie

2104

Rynek główny 30, telefonu Nr. 418.

Do rozszerzenia dobrze idącego przedsiębiorstwa

potrzeba 3-4000 złr.

na 7 lub 8%.

Zgłoszenia przyjmuje i wyjaśnić udziela gł. Agencja dzienników i ogłoszeń J. Hopeasa i A. Salomonowej, Kraków plac Marjański Nr. 2. 2427 1 3

Szczawa alkaliczno-sodowa, zawierająca części składowe chemiczne, jak

Woda selterska

Zalecona przez

Towarz. lekarskie

w Krakowie

wyrobu naszego Zakładu fabrycznego wód mineralnych sztucznych, będącego pod kontrolą Komisji przemysłowej Towarzystwa lekarskiego. używaną bywa w katarach płuc i oskrzeli, wogóle przeciw kaszlowi z dobrym skutkiem.

Cena flaszki w Krakowie 16 ct.

Do nabycia w aptekach i drogueryach, skład dla Lwowa w aptece J. Wewiórskiego.

2049

K. Rząca i Chmurski w Krakowie, właściciele fabryki wód mineralnych.

Lekcyj gry skrzypcowej

początkowej oraz koncertowej udziela metodycznie i praktycznie w domu i poza domem W. Machowski długoletni nauczyciel gry skrzypcowej, Kraków, ul. Karmelicka Nr. 22 parter, oficyna. 2426 13

RZĄDCA

z poznańskiego żonaty, od kilku lat na posadzie w Galicji, poszukuje posady od 1 października. Łaskawe zgłoszenia: „H. G.“ poste restante Dembica. 2411 1 4

Export winogron stołowych

5-cio kilowy koszyk pocztowy szlachetn. słodkich winogron 2 złr.

5-cio kilowy koszyk pocztowy świeżych pomidorów 1 złr. 40 ct.

5-cio kilowa beczka pocztowa gwarantowanego czystego białego górskiego wina 2 złr. 50 ct.

wysła za zaliczką opłatnie Dom eksportowy owoców, jarzyn i win — Johann Stefanowicz Ung. Weisskirchen (Sud Ung.) 2316 4 4

Koncesjonowane przez Wysokie c. k. Namiestnictwo Nowo otwarte BIURO NAUCZYCIELSKIE

pod firmą podpisaną poieca: Nauczycielki, guwernantki, nauczycieli, guwernerów, odpowiednio ukwalifikowanych z wysokim wykształceniem szkolnym lub domowym, w języku ojczystym, jak również i w obcych: francuskim, niemieckim, angielskim i włoskim, tudzież w muzyce, śpiewie i rysunkach — oraz

BON

różnej narodowości tak z kraju jak wprost sprowadzanych z zagranicy. — Nauczycielki poszukujące miejsca, mogą znaleźć w biurze mieszkanie i utrzymanie, za stosownym wynagrodzeniem, w ratach tygodniowych z góry, stosując się jednak do zwyczajów domowych. — Przyjmują także zgłoszenia co do lekcji prywatnych i muzyki. 2339 1 0

Stefania z Trembeckich Zwilling ulica św. Jana 1. 2. róg Rynku gł.

Dnia 1 października 1901 rozpocznie się w c. k. rządowo upraw. Zakładzie wojskowo-naukowym emert. rotmistrza A. Kornbergera w Krakowie

kurs przygotowawczy do

egzaminu kadeckiego.

Egzamin ten zdawać może każdy młodzieniec, który ukończył szkoły średnie albo też zdał egzamin inteligencyjny, a uprawnia on do uzyskania rangi kadeta a następnie oficera, bez poprzedniego ukończenia jakichkolwiek bądź szkół wojskowych. Na mocy tego egzaminu uzyskuje się najprędzej stopień oficera w służbie czynnej.

Nauka trwa na tym kursie przez cały rok. Uczą docenci uniwersytetu Jagiellońskiego, profesorowie szkół średnich i oficerowie do nauczania ukwalifikowani.

Równocześnie otwiera się prywatny kurs przysposabiający

do matury.

Z zakładem połączony internat i pensjonat. Wyjaśnić udziela i prospektu opłacone odwrotnie wysła

Dyrekcja Zakładu

w Krakowie, ul. Zaczysze 1. 2.

W c. k. składzie specjalnych tytoni i cygar w Tarnowie, znajdzie umieszczenie panna przyjemnej powierzchowności, dobrze polecona jako kasjerka i ekspedytorka. Bliższa wiadomość tylko w magazynie Rudolfa Herliczki w Krakowie od 8-10 rano. 2448 1 3

LINOLEUM

Dywany

Chodniki

i Cerata

Obrusy

Fartuszeki

Specjalny skład Tryesteniskiej fabryki w Krakowie ulica Szewska Nr. 1.

Lekarz

katolik, kawaler lat 32 liczący, mający wyrobioną praktykę — ożeni się z panną inteligentną i dobrze wychowaną.

Łaskawe listy, które będą wydane za okazaniem kwitu inseratowego, proszę nadsyłać do działu inseratowego „Naszego Głosu“ do 30 września br. pod Lit. M. W. K.

Na każdy list nastąpi odpowiedź najdalej 20 października b. r. Dyskretyczelna. 2381 1 2

Buchalter korespondent

poznaczyk, władający doskonale językami: polskim i niemieckim, poszukuje posady. „N. N.“ poste restante Kobylanka. 2395 1 6

Młoda inteligentna osoba

poszukuje miejsca gospodni zarządczyni domu, mając praktykę przy gospodarstwie wiejskim i domowym, lub też do towarzystwa do starszej pani. Łaskawe zgłoszenia przyjmuje pani Kołodziejska Nr. 5, I. piętro, ul. św. Filipa Kraków. 2454 1 3

Koncypienta

rutynowanego

poszukuje Dr. Buś adwokat w Niepołomicach. 2419

Poszukuje się

praktykanta (katolika) do handlu delikatesów i win na prowincji. Wiadomość w składzie piwa przy ul. św. Tomasza 1. 21 róg Florjańskiej. 2453 1 2

Sprzedam fortepian

za 125 złr., bardzo dobrze utrzymany, z metalową płytą na 7 oktav. Wiadomość u stroiciela Z. Raby, ul. Grodzka L. 18 w Krakowie. 2451 1 3

NAUCZYCIEL TAŃCÓW

Adolf Pion

rozpoczyna I. kurs najnowszych tańców salonowych z dniem 20. września. — Udziela również lekcji po domach prywatnych i pensjonatach.

Zgłoszenia przyjmuje codziennie od godz. 2—3 po południu w domu przy ulicy Szepeńskiej 1. 9 I p. 2485 6

Bibułka oznaczona najwyższą nagrodą na Wystawie światowej w Paryżu i złotym medalem na Wystawie przyrodniczo-lekarskiej w Krakowie w r. 1900.

Zakład przemysłowy wyrobów papierowych oraz Tutek cygaretowych

W. BEŁDOWSKIEGO magistra farmacji i chemika, — w Krakowie ulica Poselska L. 20.

Dla łatwego wyboru tutek polecam:

Tutki białe „Noris“

z wata

kukurudziane „Maïs Numa“

„Maïs Albert“

do tytoniów

lekkich

i specjalnych

Tutki kukurudziane „Maïs de Paris“

„Maïs Wallis“

egipskie „El Maur“

„Offic. Club“

do tytoniów

specjalnych

Idąc z postępem i rozwojem przemysłu i chcąc zaspokoić wszelkie wymagania P. T. palących papierosy, wprowadziłem „NORIS“ udoskonalone, tem się odznaczające, że papieros zapalony nie gaśnie szybko, nie nasiąka tłuszczem, a wskutek tego całego papierosa można smacznie wypalić.

W ogóle zwracam uwagę na tutki białe „NORIS“ i kukurudziane, — odznaczają się bowiem chłodnym i łagodnym dymem, nie wpływają ujemnie na zmianę smaku i zapachu tytoniu, a to jest ich bardzo wysoką zaletą, że nie drażni krtani i nie pobudzają wskutek tego do kaszlu.

Liczne uznania, jakie ciągle odbieram, — są najlepszym dowodem niepospolitej jakości moich wyrobów.

DO NABYCIA W HANDLACH I TRAFIKACH.

Wyłączny skład na Lwów i wschodnią Galicję: W składzie osobliwszych gatunków tytoniu i cygar, ulica Karola Ludwika.

Z wysokim poważaniem WL. BEŁDOWSKI, mag. farmacji i chemik.

„SARMACYA“

skład wszelkich druków i formularzy
Kraków, Szewska 2

utrzymuje na składzie: druki kościelne i parafialne, wojskowe i do władz wojskowych, druki sądowe do władz skarbowych i do urzędów podatkowych, do władz politycznych, do władz szkolnych i do kolejowych, druki dla c. k. Prokuratury państwa, Kas oszczędności i Towarzystw zaliczkowych, druki dla c. k. Poczty i c. k. Policji, druki dla pp. Adwokatów i Notaryuszów, dla pp. Lekarzy i Aptekarzy. Druki dla Przemysłowców i Kupców, dla pp. właścicieli domów i hoteli, dla Kółek rolniczych i spółek handlowych. Druki gminne i magistrackie, druki cechowe, druki dla Komitetów zabaw, druki gospodarcze i leśnicze.

Prócz tego znajdują się na składzie pokwitowania dla funkcyjaryuszów publicznych, dla pensjonistów, i dla osób prywatnych na pobory z kas publicznych i t. p.

Polecając się łaskawym względem P. T. Publiczności, zostajemy z głębokim szacunkiem

Właściciel składu:

Eugeniusz Koziański.

„Sarmacya“

Skład wszelkich druków i formularzy w Krakowie, ul. Szewska 2.